

Handläggare
Thérèse Salomon
Telefon: 08-508 08 000

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd

Verksamhetsplan 2023 för Kungsholmens stadsdelsnämnd

Förslag till beslut

1. Verksamhetsplan med budget för år 2023, inklusive bilagor, fastställs och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om budgetjustering avseende biologisk mångfald (drift) om 0,7 mnkr.
3. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om budgetjustering avseende klimatinvesteringsmedel om totalt 1,2 mnkr i enlighet med vad som redovisas i ärendet och i bilaga 3.
4. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om budgetjustering avseende biologisk mångfald (investering) om 0,5 mnkr i enlighet med vad som redovisas i bilaga 3.
5. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om budgetjustering avseende Stockholm vid vattnet om 1,1 mnkr.
6. Nämnden ansöker hos kommunstyrelsen om budgetjustering om 2,0 mnkr avseende komplettering av möbler och inventarier till nya förvaltningslokaler.
7. Nämnden godkänner omslutningsförändringar om 310 mnkr och anmäler detta till kommunstyrelsen.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

8. Nämnden fastställer internpriser i enlighet med vad som redovisas i bilaga 5.
9. Nämnden fastställer resultatenheter i enlighet med vad som redovisas i bilaga 6.
10. Omedelbar justering.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör

Innehållsförteckning

Inledning	5
KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	8
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid	9
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan	11
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst	15
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet	24
KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv	29
KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning	33
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring	33
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar	36
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar	39
KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmnarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer	40
KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	42
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd	43
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb	44
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med	48
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb	52

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden	55
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser	58
KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt	60
Redovisning av ekonomi.....	64
Nämndens ekonomiska förutsättningar	64
Investeringar	72
Resultatenheter	74
Budgetjusteringar.....	75
Omslutningsförändringar	76
Systematiskt kvalitetsarbete.....	77
Övrigt	78

Bilagor

Bilaga 1: Blankettset Sdn 708 VP 2023

Bilaga 2: Plan för upphandling 2023

Bilaga 3: Ansökan om budgetjusteringar för särskilda ändamål

Bilaga 4: System för intern kontroll Kungsholmens stadsdelsnämnd

Bilaga 5: Nämndens internpriser 2023

Bilaga 6: Väsentlighets- och riskanalys samt internkontrollplan

Bilaga 7: Resultatenheter 2023

Bilaga 8: Kompetensförsörjningsplan 2023-2025

Bilaga 9: Lokal lägesbild brott och otrygghet Kungsholmens stadsdelsområde

Bilaga 10: Handlingsplan VBE 2023 Kungsholmens sdf

Bilaga 11: Ansökan kompetensutveckling psykisk hälsa

Bilaga 12: Ansökan kompetensutveckling demens

Bilaga 13: Ansökan kompetensutveckling kognition

Bilaga 14: Ansökan kompetensutveckling språk

Inledning

Budgeten är det övergripande och överordnande styrdokumentet för stadens nämnder. Verksamhetsplanen för Kungsholmens stadsdelsnämnd anger inriktningen för förvaltningens verksamhet under 2023 och beskriver hur nämnden bidrar till att stadens mål uppnås. Nedan beskrivs en sammanfattning av nämndens planerade verksamhet för året inklusive kommunfullmäktiges direktiv.

Ett Stockholm som håller samma med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stadsdelsnämnden bidrar till målet om ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden genom att erbjuda barn och ungdomar en meningsfull fritid samt tillgängliggöra tidiga sociala insatser. Alla barn har rätt till en trygg uppväxt. Beslutsfattandet utgår från ett tydligt barnperspektiv och barnets bästa står i centrum. Fritidsgårdarna vidareutvecklas för att möta barn och ungas behov, och samarbetet mellan socialtjänsten och förskolan ska förstärkas under året.

Förskolorna på Kungsholmen ska vara tillgängliga för alla barn och kunna ge det stöd barnen behöver för att kunna leka, växa och utvecklas i en bra miljö. Förvaltningens förskolor bidrar till att varje barn når sin fulla potential genom att alla barn får tillgång till pedagogiskt utbildad personal och undervisning ledd av legitimerade förskollärare. Förvaltningen arbetar för att personaltätheten ska fortsätta att öka.

Sociala insatser ska ge förutsättningar till ett gott och självständigt liv även när livet är som mest skört. Personer som vill komma ifrån en kriminell livsstil ska snabbt erbjudas stöd. Förvaltningen arbetar för att alla, oavsett funktionsförmåga, ska ges möjlighet att delta i alla delar av samhällslivet.

Äldre ska kunna ha hög livskvalitet, god hälsa och leva ett självständigt liv och ska alltid kunna känna trygghet i att de får den hjälp, omsorg och vård de behöver. Den fasta omsorgskontakten (kontaktpersonen) ska vara ett stöd för omsorgstagaren och erbjuda kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning. Den äldres fysiska och psykiska hälsa ska stärkas genom aktiviteter, social gemenskap och utevistelse. Under 2023 ska en måltidstrategi för äldreomsorgen tas fram.

Kvalitetsarbetet ska säkerställa att samtliga verksamheter uppnår fastställda mål. Kvalitetsarbetet innefattar ständiga förbättringar, kollegialt lärande, innovation och digitalisering. Samarbete, dialogen med de verksamheterna är till för, mångfald, lärande och nytänkande är viktiga faktorer. Se avsnitt Systematiskt kvalitetsarbete samt bilaga om pågående innovations- och utvecklingsprojekt.

Inom verksamheterna erbjuds meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter. De öppna verksamheterna för barn, unga och äldre bidrar till social samvaro. Samverkan med föreningsliv, kulturutövare och det civila samhället bidrar till en god spridning av aktiviteter. Föreningar får stöd genom aktiv lots, regelbundet forum för dialog, föreningsstöd och att i ordinarie verksamhet ge möjlighet till möten och kulturaktivitet. Parker och grönområden ska rymma en mångfald av upplevelser och sociala värden.

Förvaltningen samverkar med det lokala kultur- närings- och föreningslivet och ska inleda en

utredning om att under mandatperioden utreda förutsättningarna för ett kulturhus på Kungsholmen.

Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Stadsdelsnämnden bidrar till målet om ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning genom att nämndens verksamheter bedriver ett intensifierat och systematiskt miljö- och klimatarbete.

Samtliga verksamheter ska arbeta för att minska energiförbrukningen. Skadliga material och plaster ska fasas ut, miljömärkta kemikalier ska prioriteras vid inköp och andelen ekologiska livsmedel och livsmedel med krav på djurskydd ska öka.

Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat. System för dagvattenhantering i parkerna ska utvecklas för att hantera en ökad nederbörd och en ökad andel kraftiga skyfall.

Förvaltningen fortsätter samarbetet med trafikkontoret för att identifiera gatugröna ytor som är i behov av utveckling och deltar i områdesmöten tillsammans med trafikkontoret, exploateringskontoret, fastighetskontoret och miljöförvaltningen med fokus på stadsdelsområdets grönstruktur och prioriterade gröna åtgärder.

Den biologiska mångfalden ska öka. Under året kommer vissa gräsytor ombildas till ängsmark och en inventering kommer att ske i syfte att planera för vilka övriga gräsytor som skall omvandlas till ängsmark under mandatperioden. Förvaltningen satsar extra på att återplantera träd och perenner. I syfte att öka antalet träd som bidrar till den biologiska mångfalden och stärker ekosystemtjänster i stadsdelsområdets parker arbetar förvaltningen med de underlag som finns framtagna för detta. I samband med aktuella parkupprutningsprojekt och i samarbete med trafikkontorets trädspecialister och miljöförvaltningens ekologer förs en aktiv dialog om trädplaceringar, prioriteringar och artval avseende nyplantering av träd i hela stadsdelen. Uppdaterad miljö- och klimathandlingsplan biläggs verksamhetsberättelsen 2022.

Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Nämnden bidrar till målet om en ekonomi som är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd genom att verksamheter följs upp och anpassas kontinuerligt så att de ryms inom fastställd budgetram, med god kvalitet och utifrån invånarnas behov.

Det försämrade säkerhetspolitiska läget, räntehöjningar, rekordhög energipriser och en förväntad lågkonjunktur påverkar nämndens ekonomiska förutsättningar. För att säkra en långsiktigt hållbar ekonomi inom givna ramar kommer förvaltningen att prioritera kärnverksamheten.

Nämndens näringslivsarbete inriktas på åtgärder för att utveckla tryggheten och attraktionskraften i stadsdelsområdet i enlighet med stadens näringslivspolitik. Företagarföreningar och lokalsamhället deltar i exempelvis trygghetsvandringar och platssamverkan för att gemensamt skapa en trygg närmiljö.

Förvaltningen erbjuder tidiga insatser för att möjliggöra för personer att nå egen försörjning. Arbetet ska bedrivas snabbt och med regelbundna uppföljningar samt grunda sig på respekt för människors självbestämmande och integritet.

Ett hållbart boende är en grundläggande trygghet och förvaltningen tar ett krafttag mot hemlöshet. I arbetet med stadens nollvision mot hemlöshet är det vräkningsförebyggande arbetet centralt för att förhindra att personer hamnar i hemlöshet och akut logi.

Förvaltningen verkar för att bostäder med särskild service, boenden för äldre, parklekar och andra platser och lokaler där barn och unga kan mötas och umgås, planeras i de olika stadsutvecklingsområdena. Parallellt med att förskolor avvecklats i delområden där det funnits för många förskoleplatser planerar förvaltningen för nya förskolor i nybyggnationsområden. Stadsdelsnämnden bidrar till stadens årliga arbete med boendepaneringen äldre och inom LSS för att säkerställa en sammanvägd bedömning och prognos över framtida behov.

Förvaltningen erbjuder trygga anställningar med goda arbetsvillkor och en god arbetsmiljö i en långsiktigt hållbar verksamhet. Arbetet med att öka andelen medarbetare med heltidsanställning eller med ökad sysselsättningsgrad fortsätter. Långtidssjukfrånvaron är en fortsatt utmaning. Chefer ges stöd bland annat genom utbildningar inom området och förvaltningens rehabiliteringsnätverk där chefer kan utbyta erfarenheter och få stöd. Nämnden har en långsiktig planering för att behålla, utveckla samt rekrytera verksamhetskritisk kompetens. Flera kompetensutvecklingsinsatser genomförs för olika yrkesgrupper. Se bilaga Kompetensförsörjningsplan.

Nämndens verksamheter har en hög beredskap inför oförutsedda händelser. Arbetet med kontinuitetshöjande åtgärder fortsätter under året. En aktiv avtalsuppföljning ska säkerställa att upphandlad verksamhet inte bidrar till ekonomisk eller arbetslivsorienterad brottslighet samt att varor och tjänster levereras i enlighet med avtal. Vålfärdsbrottslighet ska motverkas. Se Väsentlighets- och riskanalys 2023. Informationssäkerhetsarbetet ska utvecklas.

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta strukturerat och systematiskt med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder. Utifrån lägesbilder genomförs brottspreventiva och trygghetsskapande åtgärder inom det egna ansvarsområdet. Arbetet kring bedömningar om åtgärder och insatser sker i samverkan med polis, det lokala näringslivet och civilsamhället. Förvaltningen arbetar uppsökande och förebyggande genom fältförlagt arbete samt informations- och kunskapsspridning kring alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS). Förvaltningens förebyggande verksamheter för barn och ungdomar bidrar till ökad trygghet. Parker och grönområden ska vara trygga, välskötta och tillgängliga. Arbeta med renhållning, underhåll och upprustning fortsätter.

Nämndens verksamheter arbetar förebyggande mot diskriminering och värnar om mänskliga rättigheter. Alla människor som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter ska bemötas med respekt.

Dialog med medborgare och de verksamheterna är till för sker genom bland annat resultat- och medborgardialoger, trygghetsvandringar, via olika sociala kanaler, medborgarförslag och nämndens sammanträden. Förvaltningen kommer att följa kommunstyrelsens arbete med utveckling av arbetssätt kring medborgarbudget och kommer under året att ta fram förslag

kring hur man lokalt kan applicera arbetet med medborgarbudget inom nämndens olika verksamhetsområden.

Agenda 2030 ska vara ett stöd för att utveckla arbetet för social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Hur ordinarie processer bidrar till målen i Agande 2030 beskrivs under respektive nämndmål. För att arbeta systematiskt, överbrygga stuprör och organisatoriska gränser har förvaltningen tillsatt en arbetsgrupp som ska följa upp verksamheternas arbete med kartläggning och analys och se vilka perspektiv förvaltningen behöver utveckla och vilka som behöver knytas an till arbetet med den bärande principen om att ingen ska lämnas utanför. Utvecklingsområden är miljö- och klimatpåverkan, arbeta för ökad social inkludering, minskad ojämlikhet och ökad jämställdhet.

KF:s inriktningsmål: 1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

Stadsdelsnämnden bidrar till målet om ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden genom att erbjuda fritidsverksamheter som är trygga och ger barn och unga möjligheter att delta i meningsfulla och utvecklande aktiviteter. Förvaltningen utvecklar sina fritidsgårdar i enlighet med Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar. Under 2023 kommer förvaltningen medverka i arbetet med att ta fram en strategi för parklekarna som samordnas av kulturnämnden. Utvecklandet av ett fritidsbibliotek på Kungsholmen ska utredas.

Nämndens förskolor bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål genom att barnen får en god omsorg, utbildning och undervisning. Grunden för en hög kvalitet är legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare. Förvaltningen följer upp andelen legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare, samt antal barn per förskollärare. Förvaltningen ska göra en särskilt satsning för att alla förskolor ska utveckla strategier för språkutveckling. Samarbete med skola och socialtjänst ska utvecklas i syfte att stärka det förebyggande arbetet och för att ge barn och familjer i behov av stöd rätt insatser.

Socialtjänstens verksamheter arbetar med kunskapsbaserade insatser präglade av hög kvalitet och rättssäkerhet. Förvaltningens förebyggande arbete för att främja barn och ungas utveckling och hälsa fortsätter genom att förvaltningen erbjuder föräldraskapsstöd genom råd och stöd samt föräldrastödsprogram. Fältassistenter fortsätter med riktat fältarbete mot barn och ungdomar. Det uppsökande arbetet ska utvecklas på platser i stadsdelen där barn och unga befinner sig. Personer som vill komma ifrån en kriminell livsstil ska snabbt erbjudas stöd. Samverkan med polismyndigheten och kriminalvården är viktig och ska utvecklas. Socialtjänsten ska tillsammans med polismyndigheten arbeta fram en rutin avseende avhoppare.

Vuxna och barn som utsatts för våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation ska erbjudas stöd och skydd. Särskilt sårbara grupper samt våldsutsatta och våldsutövare i unga parrelationer ska uppmärksammas och i det fortsatta arbetet ska kunskap om dessa målgrupper öka. Alla kungsholmsbor oavsett funktionsförmåga ska ha samma möjlighet till

delaktighet i samhället. Förvaltningen arbetar för att delaktighetsperspektivet ska genomsyra alla insatser för målgruppen och för att den enskildes inflytande ska öka.

I nämndens verksamheter inom äldreomsorgen ges vård och omsorgen med en hög tillgänglighet. Den fasta omsorgskontakten (kontaktpersonen) ska vara ett stöd för omsorgstagaren och erbjuda kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning. Den äldres fysiska och psykiska hälsa ska stärkas genom aktiviteter och utevistelse. Under 2023 ska en måltidstrategi för äldreomsorgen tas fram.

Inom verksamheterna erbjuds meningsfulla kultur- och fritidsaktiviteter. De öppna verksamheterna för barn, unga och äldre bidrar till social samvaro. Samverkan med andra aktörer och föreningar bidrar till en god spridning av aktiviteter. Parker och grönområden ska rymma en mångfald av upplevelser och sociala värden. Arbetet med att utreda hur strandpromenaden längs Karlbergskanalen kan stärkas och tillgängliggöras fortsätter. Särskilda medel söks för Stockholm vid vatten samt klimatinvestering för delar av det kommande programarbetet.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att erbjuda fritidsverksamheter som är trygga och ger barn och unga möjligheter att delta i meningsfulla och utvecklande aktiviteter. Förvaltningen arbetar aktivt med att sprida information om Kungsholmens fritidsverksamheter och aktiviteter för att kunna nå ut till fler. Särskilt fokus ligger på de grupper som inte nås av dagens verksamheter. Förvaltningen möjliggör och uppmuntrar till att barn och unga själva är med och tycker till om verksamheterna.

Rålabshovs och Kronobergs parklekar erbjuder lek i en spännande och trygg utemiljö. Parklekarna är en mötesplats för alla, där barn och ungdomar får utlopp för sina naturliga behov av fysiska aktiviteter i en meningsfull sysselsättning. Vängåvans parklek på Stora Essingen bedriver parklek på uppdrag av stadsdelsnämnden genom ett idéburet offentligt partnerskap (IOP). Kungsholmens parklekar är bemannade och besöks av barn med vårdnadshavare men även av barngrupper från förskolor och fritidshem. Parklekarna ska utveckla arbetet med kulturella aktiviteter och barns delaktighet och inflytande under året.

Förvaltningen driver de tre fritidsgårdarna Kuggen, Lili och Tre Liljor. Lili är inriktad till ungdomar inom hbtqia+ och Tre Liljor är inriktad till ungdomar med funktionsnedsättning. Dessa två fritidsgårdar drivs tillsammans med Norrmalm och Östermalm. Förvaltningen är med i nätverket gällande *Fritid för alla*, ett nätverk i Stockholms stad som arbetar med att utveckla fritidsutbudet för barn och ungdomar med funktionsnedsättning i åldrarna 7-25 år.

Under sommarlovet erbjuder förvaltningen dagaktiviteter för barn och ungdomar inom ramen för parklekarnas och fritidsgårdens verksamheter.

Kungsholmen har två kommunala öppna förskolor som är en mötesplats för föräldralediga med yngre barn som ännu inte har börjat i förskolan. Barn och föräldrar får möjlighet att delta i olika aktiviteter inom- och utomhus.

Stadsdelsförvaltningen erbjuder sommarkollo för barn i årskurs 1–9. Det finns cirka 30 olika kollogårdar att välja mellan. Alla kollon har en traditionell inriktning med bad, hajk, idrott, spel och lek. Några kollon erbjuder dessutom en specialinriktad aktivitet som teater, filmskapande, segling, djur eller äventyr.

Under tertial ett ska förvaltningen se över hur fritidsverksamheterna och kulturfrågor för barn och ungdomar kan organiseras och samordnas.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kulturnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med fastighetsnämnden utforma en strategi för användande och utveckling av parkleksverksamheten och användning av parkleksbyggnader	2023-01-01	2023-06-30

Nämndmål: 1.1.1 Alla barn och ungdomar på Kungsholmen erbjuds meningsfulla fritidssysselsättningar

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att barn och unga som växer upp på Kungsholmen har tillgång till meningsfulla fritidssysselsättningar. Parklekarna och fritidsgårdarna är trygga, jämlika och jämställda vilket innebär att alla barn kan ta del av meningsfulla fritidssysselsättningar. Utifrån mål 5, jämställdhet, och mål 10, minskad ojämlikhet, i Agenda 2030 ska fritidsgårdarna följa upp sina verksamheter på ett sätt som möjliggör analyser gällande skillnader i kön, könsöverskridande identitet eller uttryck och funktionsnedsättning. Detta för att öka jämlikheten och nå grupper som idag inte besöker verksamheterna.

Förvaltningen utvecklar sina fritidsgårdar i enlighet med Stockholms stads strategi för fritids- och ungdomsgårdar. Under 2023 kommer förvaltningen medverka i arbetet med att ta fram en strategi för parklekarna som samordnas av kulturnämnden.

Barn och unga får genom parklekar och fritidsgårdar kunskaper som gör dem redo att möta vuxenvärlden och de ges möjligheter att utvecklas efter sina egna förutsättningar. En meningsfull fritid främjar långsiktig hälsa, lärande och sociala förmågor. Verksamheterna har ett tydligt barnperspektiv och barn och unga har möjlighet att påverka sin fritidsverksamhet och uppmuntras att bidra till aktiviteter. Parkleken erbjuder pedagogiska och lekfulla miljöer.

Under året ska utvecklandet av ett fritidsbibliotek på Kungsholmen utredas. Fritidsbibliotek innebär att barn och unga i området får möjlighet att låna sport- och fritidsutrustning för att prova på olika aktiviteter.

Förväntat resultat

Fritidsgårdarna utvecklas och har fler besök (jmf år 2022)

Parklekarna erbjuder aktiviteter med fokus på utevistelse och rörelse

Öppna förskolan är en mötesplats för vårdnadshavare och barn som inte börjat på förskola

Barnen på Kungsholmen erbjuds kolloverksamhet

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel besökare som är nöjda med parklekens verksamhet	95 %		År
Barn och unga som besöker fritidsgården upplever sig vara trygga	95 %		År
Barn och unga som besöker fritidsgården är nöjda med utbudet av aktiviteter som erbjuds.	85 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Fritidsgårdarna ska anordna aktiviteter som främjar rörelse och social gemenskap såväl inomhus som i parker och naturmiljöer.	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska se över fritidsgårdarnas, parklekarnas och den öppna förskolans verksamheter samt kulturfrågor och hur dessa ska organiseras.	2023-01-01	2023-04-30
Förvaltningen ska se över organisering av fritidsbibliotek	2023-01-01	2023-06-30

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Nämndens förskolor bidrar till att uppfylla kommunfullmäktiges mål genom att barnen får en god omsorg, utbildning och undervisning. Utbildningen ska ta sin utgångspunkt i läroplanen och det barnen visar intresse för samt i det kunnande och de erfarenheter som barnen tidigare har tillägnat sig. Undervisningen ska kontinuerligt utmana barnen vidare genom att inspirera till nya upptäckter och kunskaper. Förskolan ska särskilt uppmärksamma barn som av olika anledningar behöver mer ledning och stimulans eller särskilt stöd.

För att alla barn ska få likvärdiga möjligheter gör förskolorna en analys av sitt arbete med jämställdhet vilket är i linje med lagar och styrdokument. De flesta barn på Kungsholmen går i förskolan och inskrivningsgraden är hög. Förvaltningen följer upp de barn som inte har förskoleplats och erbjuder dem förskola.

Förskolan ska utveckla sitt samarbete med skola och socialtjänst i syfte att stärka det förebyggande arbetet och för att ge barn och familjer i behov av stöd rätt insatser. Arbetet med barns övergång mellan förskolans och skolans verksamheter ska utvecklas i syfte att skapa goda förutsättningar för trygghet och pedagogisk kontinuitet.

Utveckling av undervisningen

Ett av förskolans viktigaste uppdrag är att ge barn möjlighet att få ett så rikt och utvecklat språk som möjligt. Förmågan att kommunicera, söka ny kunskap och samarbeta är nödvändig i ett samhälle som präglas av stort informationsflöde och kontinuerlig förändring. Språket leder också till ett utvecklat intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och deras kommunikativa funktioner. Varje förskola formulerar egna mål för hur de ska utveckla sitt språkutvecklande arbete som sedan följs upp under året. Förvaltningen ska göra en särskilt satsning för att alla förskolor ska utveckla strategier för språkutveckling och för att pedagogerna kan vara språkliga förebilder

Förskolans läroplan lyfter fram att leken ska vara central i utbildningen. Leken behöver tid, rum och ro för att utvecklas. Pedagogerna behöver aktivt planera för lek men också delta i leken. Förvaltningen har i samarbete med Stockholms Universitet genomfört en utbildning i drama, lek och rolltagande under 2022. Pedagogerna har fått kunskap i hur de kan arbeta med lekvärldar, ett arbetssätt där man kopplar ihop barnlitteratur och lek. Förskolorna kommer att fortsätta arbetet med att utveckla lek och lekvärldar under 2023.

Förskolorna ska utveckla dokumentationen av barnens lärande i Skolplattformen. Under 2023 ska förskolorna koppla sin dokumentation till olika lärområden. Lärområdena skapas av de läroplansmål som varje förskola har valt ut att arbeta fokuserat med och som finns med i deras verksamhetsplan.

Förvaltningen ska genomföra en kartläggning av den digitala mognaden i alla arbetslag. Detta för att synliggöra vilka utbildningsinsatser förvaltningen behöver genomföra för likvärdigheten mellan förskolorna gällande barns möjligheter att möta digitala verktyg som aktiva producenter.

Förskolorna kommer att arbeta med att utveckla sitt förebyggande specialpedagogiska arbete. Utifrån en gemensam studiedag har alla arbetslag tagit fram nya strategier och arbetssätt för att se hur de kan förebygga och hantera svårigheter som uppkommer för barn i förskolan.

Barn i förskolan har rätt till delaktighet och inflytande. Förskolorna ska arbeta med ett tydligt barnrättsbaserat arbete där pedagogerna inhämtar både barns perspektiv men också kontinuerligt utvecklar sitt eget barnperspektiv.

Förskolorna kommer att utveckla den pedagogiska utemiljön på förskolegårdarna genom att arbeta med de lekvärdesfaktorer som förvaltningen tagit fram.

Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

För att attrahera fler och behålla nya vårdnadshavare och medarbetare arbetar förvaltningen och förskolorna medvetet för att alla medarbetare och chefer ska ta ett gemensamt ansvar för kvaliteten på samtliga förskolor. Förskolorna kommer därför under 2023 året att utveckla kommunikationen med vårdnadshavare genom lärloggar, föräldramöten och utvecklingssamtal men också i det dagliga mötet. Förvaltningen ska revidera förskolans publiceringspolicy under året.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	33 %	33 %	Tertial
 Antal barn per grupp	15	15	Tertial
 Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,9	4,9	Tertial
 Förskollärartäthet	15,5 st	15,5	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden samt i samråd polis och boende verka preventivt för att öka	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
tryggheten i skolan. Den samverkan ska ske på samma sätt gentemot fristående skolor		
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med arbetsmarknadsnämnden och stadsdelsnämnderna utveckla stödet till elever med funktionsnedsättningar som går ut gymnasieskola och gymnasiesärskola	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.2.1 Förskolan är likvärdig och främjar barns utveckling och lärande

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att barnen får en god omsorg, utbildning och undervisning.

Förskolans uppdrag utgår från de nationella målen i skollagen och förskolans läroplan samt kommunfullmäktiges mål. Uppdraget är i linje med mål 4 i Agenda 2030 om en god utbildning för alla. Grunden för en hög kvalitet är legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare. Förvaltningen följer upp andelen legitimerade förskollärare och utbildade barnskötare i samband med tertialrapporter och verksamhetsberättelsen.

Förskollärarna har ett särskilt ansvar för att leda, planera och följa upp undervisningen. Rektorer ska följa förskolornas arbete, utveckla det kollegiala lärandet och ge stöd till de medarbetare som behöver höja sin kompetens. Förskolorna ska under året utveckla dokumentationen av barnens lärande.

Alla förskolor arbetar medvetet med barnens lärande och språkutveckling med stöd av förvaltningens gemensamma dokument för pedagogiska miljöer och språk. Förskolornas specialpedagoger kommer att erbjuda barnskötare och förskollärare en utbildning om flerspråkighet under året.

Förvaltningen ska följa upp förskolornas fördjupningsarbete med leken för att se till att alla barn får ta del av inspirerande lekmiljöer. Alla förskolor arbetar med att utveckla barns förutsättningar till rörelse och pulshöjande aktiviteter på förskolan. För att nå en likvärdig förskola för alla barn har varje förskoleenhet en specialpedagog anställd. Förskollärarna tar ett gemensamt ansvar för hela förskolans analys och uppföljning av läroplansområdena. Inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet har förvaltningen en regelbunden dialog med rektorerna om varje förskolas kvalitet för att öka likvärdigheten.

Förväntat resultat

Alla förskolor har en väl fungerande organisation och ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete.

Alla barn erbjuds undervisning och lärande i innehållsrika pedagogiska miljöer.

Alla barn ska ges möjlighet att utveckla sina språkliga och kommunikativa förmågor.

Leken har en central plats på alla förskolor.

Alla förskolor arbetar med rörelse och fysiska aktiviteter

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel avdelningar som deltar i fördjupningsarbetet om lek	90 %		Tertial
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att barnet uppmuntras till att utveckla sitt språk	83 %		År
♀ Andel vårdnadshavare som upplever att den pedagogiska miljön på barnets förskola uppmuntrar till lek, utveckling och lärande.	85 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor arbetar språkutvecklande utifrån språkmodulerna; strategier för språkutveckling och språklig förebild i förskolan	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar kvaliteten i dokumentationen av det enskilda barnets lärande	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sitt arbete med barns rättigheter	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sitt arbete med tydliggörande pedagogik	2023-01-01	2023-12-31
Förskoleavdelningen genomför riktade stödsatser för förskolor med lägre kvalitet för att öka likvärdighet för alla barn.	2023-01-01	2023-12-31
Förskolornas utemiljöer utvärderas och utvecklas utifrån de gemensamma lekvärdesfaktorerna	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen genomför kompetensutvecklingsinsatser för att öka pedagogernas kunskaper om sexuella övergrepp mot barn	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska följa upp riktlinjerna för mat och måltider i förskolan under året	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.2.2 Kungsholmens kommunala förskolors kommunikation är tydlig och enhetlig

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en tydlig och faktabaserad kommunikation och ett professionellt bemötande. Pedagogernas bemötande mot barn och vårdnadshavare följs upp genom den årliga brukarundersökningen. Varje höst går förvaltningen ut med en enkät med frågor om hur vårdnadshavare upplevt kommunikationen inför inskolningen av sitt barn. Vårdnadshavarna får ta del av barnens lärande via lärloggar och på utvecklingssamtal. Medarbetarnas nöjdhet med kommunikation och den sociala arbetsmiljön följs upp genom medarbetarenkäten, medarbetarsamtal och andra delar i det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Förväntat resultat

Nya och befintliga vårdnadshavare och medarbetare väljer Kungsholmens förskolor. Förskolornas medarbetare rekommenderar sin arbetsplats. Vårdnadshavare och barn får ett bra bemötande. Förskolornas kommunikation är likvärdig och enhetlig. Samverkan med vårdnadshavarna utvecklas genom lärloggar föräldramöten och utvecklingssamtal

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel avdelningar som regelbundet publicerar grupplärloggar	90 %		Tertial
Andel vårdnadshavarna som är nöjda med inskolningen av sitt barn	85 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla förskolor genomför utvecklingssamtalen med stöd av samtalsmodulen i planering och bedömning	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor ska genomföra riktade kommunikationsinsatser för vårdnadshavarna under året	2023-01-01	2023-12-31
Alla förskolor utvecklar sin externa kommunikation och inlägg på sociala medier	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att ge kunskapsbaserade insatser präglade av hög kvalitet och rättssäkerhet. Förvaltningen arbetar för att servicen ska vara likvärdig för alla som behöver den. Förvaltningen möjliggör för alla som kommer i kontakt med verksamheterna att lämna synpunkter och klagomål och bidra till utveckling av verksamheterna.

Barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver

Förvaltningen arbetar med att i ett tidigt skede fånga upp barn och unga i riskzon för en ogynnsam utveckling och fortsätter därmed att utveckla samverkan med ett flertal olika samhällsaktörer, som till exempel förskolan, skolan och polisen. Förvaltningens förebyggande arbete för att främja barn och ungas utveckling och hälsa fortsätter genom att förvaltningen erbjuder föräldraskapsstöd genom råd och stöd samt föräldrastödsprogram. Målsättningen är att på ett effektivt och framgångsrikt sätt nå ut och erbjuda detta till alla föräldrar som önskar.

Fältassistenter fortsätter med riktat fältarbete mot barn och ungdomar. Ett gemensamt arbete sker tillsammans med fältassistenter på Norrmalm, Östermalm och Södermalm. Förvaltningen kommer att utveckla det uppsökande arbetet mot barn och unga på platser i stadsdelen där barn och unga befinner sig.

Förvaltningen driver en ungdomsmottagning på Odenplan som riktar sig till ungdomar boende inom stadsdelsområdena Östermalm, Norrmalm och Kungsholmen och drivs i samverkan med Region Stockholm.

Ett problem som uppmärksammas bland unga på Kungsholmen är skolfrånvaron. Det är tydligt i forskning att en fungerande skolgång och ett bra skolresultat är viktiga skyddsfaktorer för barn och unga. Orsakerna till problematisk skolfrånvaro är ofta komplexa och ställer krav på flexibla och individanpassade insatser. En handlingskraftig och individcentrerad samverkan mellan förvaltningen, skolan och Region Stockholm är viktig för att kunna hjälpa dessa barn och ungdomar. Samverkan sker inom olika nätverk som till

exempel kring barn i behov av särskilt stöd (BUS). Förvaltningen ska se över befintliga samverkansforum och utveckla dessa ytterligare. En befintlig insats vid förvaltningen är skolsocionom och förvaltningen har ansökt om medel för att vid ett beviljande av dessa medel kunna utveckla stödet ytterligare.

För barn och unga som har behov av insatser från olika huvudmän arbetar förvaltningen med att initiera en samordnad individuell plan (SIP). Förvaltningen har en SIP samordnare som utbildar personal samt arbetar med olika utvecklingsområden som till exempel barns delaktighet vid SIP.

Vuxna får stöd och omsorg när behoven är som störst

Vuxna med beroendeproblematik får vård och stöd för att komma ifrån missbruket. Detta sker med hjälp av evidens- och kunskapsbaserade metoder såsom 12-stegsbehandling, återfallsprevention och motiverande samtal (MI). Arbetet med att möjliggöra för personer med beroendeproblematik eller psykisk funktionsnedsättning att delta i samhällslivet ska utvecklas genom öppenvårdsinsatser i egen regi.

Förvaltningens samverkan med olika aktörer fortsätter att vara prioriterat. Eftersom förvaltningen möter många med psykisk funktionsnedsättning och samsjuklighet är samverkan med psykiatri och beroendevården viktig. Användandet av samordnad individuell plan (SIP) skapar förutsättningar för och bidrar till att brukarens behov av insatser från socialtjänsten och regionen identifieras och samordnas.

Personer som vill komma ifrån en kriminell livsstil ska snabbt erbjudas stöd och en första kontakt med socialtjänsten ska ske inom 24 timmar. I detta arbete är samverkan med polismyndigheten och kriminalvården viktig och ska utvecklas. Socialtjänsten ska tillsammans med polismyndigheten arbeta fram en rutin avseende avhoppare.

Förvaltningen följer samsjuklighetsutredningen som föreslår en reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet. Om reformen genomförs kommer utbudet och utformningen av socialtjänstens insatser att påverkas och fokusera på uppsökande, förebyggande och sociala stödinsatser.

Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver

Vuxna och barn som utsatts för våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution, människohandel för sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation erbjuds stöd och skydd. För att upptäcka våldsutsatthet ställer förvaltningens myndighetsutövande verksamheter frågor om våld. Särskilt sårbara grupper samt våldsutsatta och våldsutövare i unga parrelationer ska uppmärksammas och i det fortsatta arbetet ska kunskap om dessa målgrupper öka.

Relationsvåldscentrum Innerstaden (RVCI) är en av förvaltningens öppenvårdsinsatser och erbjuder strukturerat stöd till våldsutsatta, våldsutövare samt till barn vars föräldrar har en samtalskontakt med RVCI. Stödet kan ges både individuellt och i grupp. Det är en hög efterfrågan på stöd från RVCI och för att möta behovet ska verksamheten utökas med en tjänst.

Stöd till våldsutövare är viktigt för att våldet ska upphöra, både för den som är utsatt och på

en samhällelig nivå. Ett utvecklingsområde är att nå fler våldsutövare och motivera till stöd och behandling. För att uppnå detta ska förvaltningen dels arbeta med kunskaphöjande insatser och dels med att utveckla den interna samverkan.

För att motverka att unga börjar använda våld arbetar förvaltningen förebyggande tillsammans med förskola och skola. Arbetet med attityder, frågor kring normer och gränsdragningar ligger till grund för detta.

I arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs olika former av samverkan. Förvaltningens Lokala resursgrupp består av representanter från socialtjänsten och äldreomsorgen och syftar till att sprida kunskap om våld i nära relationer till medarbetare samt vara ett stöd till kollegor i ärenden som rör våld. Gruppen samverkar även med Resursgrupperna på Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar för att utbyta kunskap och tillsammans diskutera utvecklingsområden. Det gemensamma samarbetet mellan stadsdelsförvaltningarna är värdefullt och ska fortsätta. Likaså ska samverkan med polismyndigheten fortsätta för att tidigare upptäcka och motivera våldsutövare och våldsutsatta att ta emot stöd och behandling.

Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får individuellt utformade insatser som bidrar till delaktighet och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv

Alla kungsholmsbor oavsett funktionsförmåga ska ha samma möjlighet till delaktighet i samhället. Förvaltningen arbetar för att delaktighetsperspektivet ska genomsyra alla insatser för målgruppen och för att den enskildes inflytande ska öka. Insatser som ledsagning och daglig verksamhet skapar möjlighet för brukare att delta i samhällslivet på lika villkor. Förvaltningen ska under året utveckla arbetet med digitalt stöd och välfärdsteknik för målgruppen.

Under 2023 ska förvaltningen särskilt fokusera på frågor om bemötande och trygghet för brukare inom omsorgen. Arbetet ska bland annat ske genom att öka medarbetares kunskap om kognition samt att säkerställa delaktighet för brukarna.

Rådet för funktionshinderfrågor tar initiativ till förbättringar för personer med funktionsnedsättning i alla åldrar. Organisationen för alla stadens råd för funktionshinderfrågor ändras från och med den 1 januari 2023. Utveckling av formerna för arbetet pågår.

Förvaltningen följer kommunstyrelsens och socialnämndens arbete med att utreda om kostnader för gemensamhetsutrymmen i LSS-boenden kan finansieras på annat sätt än genom hyran.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel barn och unga som åter blir föremål för anmälan/ansökan efter avslutad utredning	21 %	24 %	Tertial
 Andel brukare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning som inte upplever diskriminering	95 %	öka	År
 Andel brukare inom socialpsykiatrin som inte upplever diskriminering	95 %	öka	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
			
 Andel brukare som är nöjd med sin insats - Funktionsnedsättning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	85 %	80 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de blir väl bemötta av stadens personal (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	90 %	90 %	År
 Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsens utformning (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	87 %	79 %	År
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (socialpsykiatri)	90 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (vuxna missbruk)	76 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatserna de fått från socialtjänsten (våld i nära relation)	70	Tas fram av nämnd	År
 Andel placerade barn i skolåldern som klarar målen i kärnämnen i grundskolan	75 %	75 %	Tertial
 Andel utredningar av barn och unga där barnet varit delaktigt och fått återkoppling	70 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Brukarens upplevelse av trygghet - LSS-boende, vuxna och barn (stöd och service till personer med funktionsnedsättning)	92 %	Tas fram av nämnd	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna förbereda för en centralisering av hälso- och sjukvården inom socialpsykiatrins bostäder med särskild service från den 1 januari 2024	2023-01-01	2023-12-31
 Socialnämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna samla och följa statistik över antal ansökningar, beslut och avslag avseende ledsagning/ledsagarservice och biträde av kontaktperson i syfte att säkerställa likställighet	2023-01-01	2023-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska i samarbete med utbildningsnämnden och socialnämnden vidareutveckla skolsociala team i hela staden, samt utöka socialtjänstens närvaro i skolan, fritidshem och fritidsklubbar	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.3.1 Barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strukturerad och systematisk samverkan inom stadsdelen med socialtjänst, förskola, skola och fritidsverksamhet samt genom extern samverkan med polis och Region Stockholm. Samverkan sker på både individ- och organisatorisk nivå och leder till att barn och unga i riskzon identifieras tidigt och får det stöd de behöver. Socialtjänsten arbetar på flera olika sätt enligt mål 4, god utbildning för alla, mål

5, jämställdhet, och mål 10, minskad ojämlikhet, i Agenda 2030. Under 2023 ska socialtjänsten särskilt följa skolresultaten och sätta in insatser där det behövs för barn och unga som är föremål för barnavårdsutredningar samt för barn som är placerade i samhällets vård. Barn och unga som är placerade i samhällets vård har ofta en sämre hälsa och förvaltningen utvecklar därför uppföljningen kring fysisk och psykisk hälsa samt tandhälsa för dessa barn. Socialtjänsten ska också särskilt fokusera på att säkerställa delaktighet för alla barn utifrån deras ålder och mognad samt säkerställa barnperspektivet och barnrättsperspektivet i verksamheten.

Förvaltningen arbetar förebyggande och kunskapsbaserat för att erbjuda tidigt stöd och insatser till barn, unga och deras föräldrar. Förvaltningen arbetar bland annat med socialt fältförlagt arbete där barn och unga befinner sig, erbjuder skolföreläsningar samt råd- och stödsamtal till unga på ungdomsmottagningen. Föräldrar erbjuds fria, icke-biståndsbedömda rådgivande samtal med familjebehandlare och olika föräldrastödsprogram.

Förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med socialtjänstens samlokalisering hos polisen för att stärka samverkan och tidigt kunna nå barn och unga i kriminalitet.

För att kvalitetssäkra och utveckla verksamheten genomförs egenkontroller och brukarundersökningar under året.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Barn och ungdomars skolresultat följs upp i barnavårdsutredningar och vid placeringar
Socialtjänstens samverkan med förskola och skola intensifieras
Barns delaktighet under hela utredningsprocessen och vid insatser ökar (jmf 2022)
Det förebyggande föräldraskapsstödet utvecklas

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska kartlägga befintliga handlingsplaner och samverkansöverenskommelser i syfte att identifiera utvecklingsområden.	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska tydliggöra fältassistenternas uppdrag mot ett socialt uppsökande fältarbete kopplat till Stockholms standard för socialt fältarbete	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska uppdatera den lokala handlingsplanen gällande Stockholms stads strategi för att minska risken för att barn, unga och unga vuxna dras in i kriminalitet.	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänstens verksamheter genomför brukarundersökningar/brukardialoger/fokusgrupper för respektive målgrupp.	2023-01-01	2023-10-31
Socialtjänstens verksamheter ska arbeta med utveckling av barnrättsperspektivet utifrån vad som framkommit i tidigare undersökningen av detta.	2023-06-01	2023-10-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialtjänstens verksamheter säkerställer/undersöker rättssäkerheten i den sociala dokumentationen.	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänstens verksamheter undersöker hur väl barnrättsperspektivet är implementerat i respektive verksamhet.	2023-01-01	2023-05-31

Nämndmål: 1.3.2 Vuxna får stöd och omsorg när behoven är som störst.

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att erbjuda tidiga och kunskapsbaserade insatser utifrån varje individs behov och med hänsyn till brukarperspektivet. Uppföljningar och egenkontroller ligger till grund för att säkerställa insatser av god kvalitet.

Förvaltningen arbetar på flera sätt utifrån Agenda 2030, bland annat med mål 3 om god hälsa och välbefinnande, mål 5 om jämställdhet och mål 10 om minskad ojämlikhet. Genom insatsen behandlingsassistent möjliggörs för brukare med beroendeproblematik och/eller psykisk funktionsnedsättning att vara delaktig i samhällslivet. För att möjliggöra detta för fler brukare ska utformningen av insatsen behandlingsassistent kartläggas så att den anpassas utifrån brukarnas behov.

Vuxna med beroendeproblematik ska erbjudas insatser för att komma ifrån missbruket och vuxna med psykiska funktionsnedsättningar ska leva ett självständigt liv. För att säkerställa att brukarnas behov av stöd och insatser blir tillgodosedda ska arbetet med samordnad individuell plan (SIP) fortsätta utvecklas. Intern samverkan såväl som samverkan med andra myndigheter, regionen och civilsamhället möjliggör att brukaren kan få samordnade insatser och vård från flera huvudmän. För att öka förutsättningarna för att vuxna med multipla diagnoser ska få rätt insatser är kompetenshöjande insatser om LSS-diagnoser viktiga.

Förvaltningen arbetar för att vara tillgänglig så att personer som vill lämna en kriminell livsstil får en snabb kontakt. Samverkan med polismyndigheten, kriminalvården och civilsamhället ligger till grund för samordnat stöd till denna målgrupp.

Barnrättsperspektivet är även fortsättningsvis centralt i ärenden där det finns barn. Under året ska förvaltningen utveckla arbetet med stöd till barn som har föräldrar med beroendeproblematik och/eller psykisk funktionsnedsättning.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Vuxna som vill lämna en kriminell livsstil får kontakt med socialtjänsten inom 24 timmar. Andelen SIP i missbruks- och socialpsykiatriärenden ökar (jmf 2022).

Beställningar och genomförandeplaner återger den enskildes individuella behov och intressen samt förmågor och önskemål.

Socialtjänsten ger förutsättningar för personer med missbruksproblem och psykisk funktionsnedsättning att delta i samhällslivet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen kartlägger hur insatsen behandlingsassistent kan utformas för att möjliggöra så att brukare kan ta del av samhällslivet.	2023-01-01	2023-08-31
Förvaltningen skapar en gemensam rutin med lokalpolisområdet för Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm avseende avhoppare.	2023-01-01	2023-12-31
Medarbetare inom socialpsykiatri får kunskapshöjande insatser inom LSS-diagnoser.	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänstens verksamheter genomför brukarundersökningar/brukardialoger/fokusgrupper för respektive målgrupp.	2023-01-01	2023-10-31
Socialtjänstens verksamheter ska arbeta med utveckling av barnrättsperspektivet utifrån vad som framkommit i tidigare undersökningar.	2023-06-01	2023-10-31
Socialtjänstens verksamheter säkerställer/undersöker rättssäkerheten i den sociala dokumentationen.	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänstens verksamheter undersöker hur väl barnrättsperspektivet är implementerat i respektive verksamhet.	2023-01-01	2023-05-31

Nämndmål: 1.3.3 Personer i relationer där våld förekommer uppmärksammas och får det stöd de behöver.

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att tillförsäkra att alla som är utsatta för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld och förtryck erbjuds stöd och skydd. Insatser erbjuds också till personer som fallit offer för människohandel, prostitution, sexuellt våld oberoende relation samt till våldsutsatta och våldsutövare i unga parrelationer. Till grund för arbetet ligger Stockholms stads program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck, prostitution och människohandel mot sexuella ändamål samt sexuellt våld oberoende relation 2021-2025 samt Handlingsplan för att motverka människohandel och prostitution 2021.

Förvaltningen arbetar aktivt utifrån Agenda 2030. Bland annat med att öka jämställdheten (mål 5), minska ojämlikhet (mål 10), minska våldet i världen (delmål 16.1) samt skydda barn mot övergrepp, utnyttjande, människohandel och våld (delmål 16.2). Det normkritiska arbetet mot stereotypa könsroller ska under 2023 fortsätta genom att skolor erbjuds stöd i arbetet med mentorer i våldsprevention (MVP) och respekt och självrespekt (ROS). Det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck bedrivs tillsammans med förskolor och skolor.

Våldsutsatta ska uppmärksammas genom att frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna. Barn som upplever eller har upplevt våld ska erbjudas eget stöd. Samarbetet med Relationsvåldscentrum innerstaden utgör en central roll för stöd till våldsutsatta, barn som

upplevt våld och våldsutövare. Förvaltningen ska försäkra att medarbetare har kunskap om de målgrupper som Stockholms stads program riktar sig till. Personer med särskild sårbarhet ska uppmärksammas och erbjudas stöd.

Ett fortsatt utvecklingsområde för 2023 är att komma i kontakt med och motivera våldsutövare att ta emot stöd.

I enlighet med gällande överenskommelsen mellan polismyndigheten och förvaltningen ska samverkan fortsätta för att motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Frågor om våldsutsatthet ställs till barn och vuxna inom socialtjänstens och äldreomsorgens myndighetsutövande verksamheter.

Barn som upplever eller har upplevt våld erbjuds individuellt anpassat stöd.

Barn tillförsäkras förskola eller skolgång vid placering på skyddat boende.

Socialtjänsten tillsammans med förskola och skola förebygger våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
♀ Andel våldsutsatta där målet med insats från Relationsvårdscentrum Innerstaden uppnåtts.	70		År
♀ Andel våldsutövare där målet med insats från Relationsvårdscentrum Innerstaden uppnåtts.	70		År
♀ Antal våldsutövare i en nära relation eller i en hederskontext som har kontakt med Relationsvårdscentrum Innerstaden.	25		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningens enheter inom socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen ska säkerställa att alla medarbetare har gått webbkurs om våld, webbkurs heder samt webbutbildning om sexuell exploatering av barn, prostitution och människohandel.	2023-01-01	2023-12-31
Myndighetsutövande enheter inom Socialtjänstavdelningen och Äldreomsorgsavdelningen ska kartlägga andelen ärenden där frågor om våld ställs.	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänstavdelningen ska genomföra workshop för socialtjänstens myndighetsutövande verksamheter samt enheten för prevention och familjebehandling i syfte att utveckla arbetet med att motivera våldsutövare att ta emot stöd.	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.3.4 Personer med funktionsnedsättning i behov av stöd får individuellt utformade insatser som bidrar till delaktighet och stärker deras förmåga att leva ett självständigt liv

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att beakta funktionshinderperspektivet. Arbetet sker utifrån Stockholms stads program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Socialtjänsten arbetar på flera sätt för att ingen ska lämnas utanför enligt mål 10 minskad ojämlikhet och mål 5 om jämställdhet i Agenda 2030. Under 2023 ska socialtjänsten särskilt fokusera på att säkerställa delaktighet för brukare i upprättande av beställningar och genomförandeplaner. Arbetet ska ske genom utbildning i social dokumentation och egenkontroller av dokumentation. Under 2023 ska en analys av brukarundersökningen inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning göras ur ett jämställdhetsperspektiv.

För att öka upplevelsen av trygghet inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning säkerställer förvaltningen genom det pedagogiska ramverket att alla medarbetare har en grundkompetens inom området. Särskild fokus ligger på frågor om kognition och lågaffektivt bemötande. Förvaltningen fortsätter arbetet med antagen färdplan för enhetlig yrkestitulatur inom stadens LSS-verksamheter.

Förvaltningen skapar förutsättningar för att personer med funktionsnedsättning ska ha en meningsfull sysselsättning och fritid. Arbetet sker genom att underlätta brukares övergång till arbete på den ordinarie arbetsmarknaden. Förvaltningen arbetar för att möjliggöra för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv genom insatsen ledsagning. Arbetet sker utifrån stadens riktlinjer om ledsagning.

Hälsofrämjande insatser erbjuds i förvaltningens verksamheter i syfte att öka den fysiska och psykiska hälsan hos målgruppen. Under 2022 ska alla brukare som bor på grupp- och servicebostäder enligt LSS erbjudas friskvårdskort på stadens simhallar. Under 2023 fortsätter arbetet med digitaliseringen, bland annat genom att se över bandbredden i förvaltningens grupp- och servicebostäder.

Förvaltningens verksamheter belyser anhörigperspektivet genom att uppmärksamma anhöriga och erbjuda eller hänvisa till eget stöd för målgruppen. En viktig resurs är förvaltningens anhörigkonsulent som både har ett samordnande ansvar för arbetet och erbjuder olika former av stöd till anhöriga.

Förväntat resultat

Andel personer med funktionsnedsättning som upplever att de kan påverka insatsen utformning ökar (jmf 2022)

Beställningar och genomförandeplaner återger den enskildes individuella behov och intressen samt förmågor och önskemål

Förvaltningens grupp- och servicebostäder samt daglig verksamhet har en aktuell utbildningsplan för alla medarbetare

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Företrädare och anhöriga inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning erbjuds föreläsning om kognitionslära	2023-01-01	2023-05-31
Hälsöfrämjande aktiviteter genomförs i förvaltningens grupp och servicebostäder och på daglig verksamhet	2023-01-01	2023-12-31
Kunskaphöjande insatser om samtal med barn till föräldrar som har funktionsnedsättningen	2023-01-01	2023-12-31
Medarbetare inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning ökar kunskapen om kognitionslära	2023-01-01	2023-05-31
Socialtjänstens verksamheter genomför brukarundersökningar/brukardialoger/fokusgrupper för respektive målgrupp	2023-01-01	2023-10-31
Socialtjänstens verksamheter ska arbeta med utveckling av barnrättsperspektivet utifrån vad som framkommit i tidigare undersökningen av detta.	2023-06-01	2023-10-31
Socialtjänstens verksamheter säkerställer/undersöker rättssäkerheten i den sociala dokumentationen.	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänstens verksamheter undersöker hur väl barnrättsperspektivet är implementerat i respektive verksamhet.	2023-01-01	2023-05-31
Utreda om frågor om fysisk aktivitet och hälsa kan ställas vid uppföljning av insatser inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning.	2023-01-01	2023-05-31
Översyn av den kognitiva miljön genomförs i alla gemensamhetsutrymmen inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att verka för att äldreomsorgens verksamheter håller god kvalitet och att alla omsorgstagare känner sig trygga. Förvaltningen ska fortsätta arbetet med implementering av stadens handlingsplan för en äldrevänlig stad.

Möjligheten att ha inflytande och kunna påverka sina egna livsvillkor har ett klart samband med hälsa. Inom äldreomsorgen handlar det om att kunna påverka hur insatser ska utföras. Den fasta omsorgskontakten (kontaktpersonen) ska vara ett stöd för omsorgstagaren och erbjuda kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning vilket påverkar personens sammantagna nöjdhet och trygghet.

En kompetenskartläggning på individnivå (via medarbetarsamtal) ska genomföras med anledning av de ökade kraven på kompetens för undersköterskor för att nå skyddad yrkestitel. Förvaltningen ska använda bemanningsteam för att minska andelen timanställda och öka kontinuiteten för omsorgstagarna. Förvaltningen ansöker om pengar från Kompetensutvecklingsanslagningen för att utveckla kompetens kring kognitiva nedsättningar bland äldre samt för att utveckla språkkunskaper för medarbetare. Se bilagor.

Äldreomsorgen är en akademisk nod vilket bland annat innebär att medarbetare ska erbjudas kontinuerlig kompetensutveckling. Därför införs under 2023 ett kliniskt träningscentrum kallat Metodikum som har som syfte att effektivisera, säkerställa och kvalitetssäkra

kompetens inom verksamheterna. Metodikum är ett samarbete med Norrmalms stadsdelsförvaltning.

Förvaltningen gör utifrån stadens mat och måltidspolicy måltidsobservationer och nattfastemätningar som underlag för kvalitetsutveckling inom mat och måltider. Under 2023 ska en måltidstrategi för äldreomsorgen tas fram.

Målgruppen har varierande behov och förutsättningar och därför är det viktigt att fånga upp omsorgstagares egna intressen för att kunna erbjuda olika kultur- och fritidsaktiviteter. Mer om ämnet finns att läsa under mål 1.5.

Förvaltningen bidrar till en äldrevänlig stad genom välfärdsteknik bland annat genom att införa digitala lås inom hemtjänsten.

Förvaltningen kommer att genomföra fördjupade brukardialoger/fokusgrupper för att bättre omhänderta resultaten och göra mer träffsäkra analyser. För att kunna följa skillnader mellan män och kvinnors upplevelse av äldreomsorgen ska nämndindikatorer från Socialstyrelsens brukarundersökning vara uppdelade per kön.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs i hemtjänsten	87 %	87 %	År
 Andel omsorgstagare som upplever att de kan påverka hur hjälpen utförs på vård- och omsorgsboende	79 %	79 %	År
 Andel seniorer som är nöjda med tillgången till information om Stockholm Stad och dess verksamheter	50 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel äldre personer som vet vart de ska vända sig för att ansöka om hjälpinsatser	65 %	65 %	År
 Andel äldre som anger att de känner till stadsdelens aktivitetscenter och mötesplatser	40 %	Tas fram av nämnd	År
 Andel äldre som på det hela taget är nöjda med möjligheten att ta del av ledarledd idrott/motion i Stockholm	65 %	Tas fram av nämnd	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i dagverksamhet	93 %	93 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i hemtjänst	86 %	86 %	År
 Andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende	82 %	82 %	År
 Antal personal en hemtjänsttagare med minst två besök om dagen möter under en 14-dagarsperiod	10	Max 10 personer	År

Nämndmål: 1.4.1 Den enskildes vård- och omsorg är trygg och individanpassad

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att vården och omsorgen ges med hög tillgänglighet. Det innefattar att omsorgstagaren har lätt att nå hemtjänstpersonalen genom olika kontaktvägar. På vård- och omsorgsboende ska omsorgspersonal finnas på avdelningen och sjuksköterska finns på plats i huset dygnet runt.

Utifrån Agenda 2030 mål 3, god hälsa och välbefinnande, ska omsorgstagaren ha en god hälsa och möjlighet att bibehålla sina egna förmågor genom hälsofrämjande insatser.

Patientsäkerheten säkerställs genom att medicinskt ansvariga har rätt kompetens och ett smittskyddsarbete utifrån Sveriges Kommuner och Regioners analysverktyg bedrivs inom enheterna.

I linje med Agenda 2030 mål 2, ingen hunger, ska omsorgstagares nutrition förbättras och näringsbehov tillgodoses. Som stöd i arbetet genomförs övergripande mätningar för att identifiera, bedöma, diagnostisera och behandla nutritionsproblem på individnivå för att kunna planera för lämpliga åtgärder.

Omsorgstagare som flyttar in på vård- och omsorgsboende behöver ett välfungerande teamarbete omkring sig för att enheten ska kunna säkerställa en god patientsäkerhet. Målet med teamarbetet är bland annat att kartlägga psykiska och beteendemässiga symtom för att gemensamt finna åtgärder för ökad livskvalité.

God samverkan med sjukvården är också en del av en äldrevänlig stad. Antal personer i ordinärt boende som tackar ja och får en individuell samordnad plan (SIP) för sina vård- och omsorgsinsatser behöver öka. Den fasta omsorgskontakten och biståndshandläggaren ska se och agera på förändrade behov hos omsorgstagaren och bevaka dennes rätt att få en SIP.

Under 2023 ska arbetssätten utvecklas kring digital läkemedelssigenering (APPVA) och nyckelfri hemtjänst ska införas.

Myndighetsutövningen är rättssäker genom att beställarenheten följer rättsläget och Stockholms stads riktlinjer för handläggning inom äldreomsorgen.

Andelen äldre som sammanbor ökar och det är framförallt kvinnor som vårdar sina män i hemmet. I enlighet med Agenda 2030 mål 5, jämställdhet, ska en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet eftersträvas. Samtalsgrupper och anhörigavlastning i form av korttidsvård samt plats på dagverksamhet är insatser för att stödja närstående och ge den anhöriga möjligheten till egen tid.

Nationella minoriteternas nationaldagar ska uppmärksammas på träfflokal Baltzar i linje med Agenda 2023 mål 10, minskad ojämlikhet.

Förväntat resultat

Vård- och omsorgsinsatser ges med hög tillgänglighet och stödjer omsorgstagarens hälsa och funktionsförmåga.

Omsorgstagaren får en god och näringsriktig kost.

Vård- och omsorgsinsatserna är samordnade utifrån omsorgstagarens behov.

Bemanningen planeras med kontinuitet och med rätt kompetens.

Omsorgstagarens behov tillgodes utifrån skälig levnadsnivå.

Anhöriga ges stöd och avlastning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel digitalt signerade insatser i APPVA	70 %		Tertial
Andel personer bosatta på vård- och omsorgsboende som uppger att det är ungefär samma personal som ger hjälpen	77 %		Tertial
♀ Andel personer med hemtjänst som anser att biståndshandläggarens beslut är anpassat efter dennes behov	71 %		År
♀ Andel personer som upplever att det känns tryggt att bo hemma med stöd från hemtjänsten	81 %		År
♀ Andel personer som upplever att det känns tryggt att bo på sitt vård- och omsorgsboende	83 %		År
Andelen BPSD-registreringar gjorda i team (sjuksköterska, kontaktperson och rehab-personal).	80 %		Tertial
Följsamhet till basala hygienrutiner och klädregler.	75 %		Tertial
♀ Vård- och omsorgsboende: andel äldre som är nöjda med den mat som serveras	72 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Anhöriga till personer över 65 år med demenssjukdom erbjuds att delta i samtalsgrupp	2023-01-01	2023-12-31
Beställarenheten genomför aktgranskning av utredning, beställning och beslut två ggr per år med fokus på ramtid och det salutogena.	2023-01-01	2023-12-31
För att öka kunskapen om patientsäkerhet ska samtliga chefer och legitimerad personal under 2023 genomföra webbutbildningen "Säker vård" från Socialstyrelsen.	2023-01-01	2023-12-31
Personer på särskilda boenden som är undernärda eller har en risk för undernäring vid MNA-bedömningen ges insatser utifrån en hälsoplan.	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 1.4.2 Den enskilde har en hög livskvalité och lever ett självständigt liv

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att individuella önskemål och intressen beaktas och tillgodoses i så hög grad som möjligt vid erbjudande om daglig utevistelse och aktiviteter. Vård- och omsorgsboendena ska erbjuda minst två olika dagliga aktiviteter plus ytterligare en större aktivitet som ordnas minst en gång i veckan. Målet är att stärka den fysiska och psykiska hälsan och i förlängningen möjligheten till ett självständigt liv. Arbetssätten ska

omfatta dokumentation av erbjudande om utevistelse och aktiviteter samt kontinuerlig uppföljning.

Gemensamhetsytorna på särskilda boenden ska göras trivsamma och anpassningar ska göras utifrån omsorgstagarna. Genom måltidsobservationer kommer förvaltningen att följa upp hur måltiden och miljön kring denna kan utvecklas.

Omsorgstagaren ska kunna påverka hur insatserna utförs. För att kunna möjliggöra det ska varje omsorgstagare ha en fast omsorgskontakt och en genomförandeplan som belyser hur och när insatserna ska utföras.

Omsorgstagare och anhöriga ska känna till vart de ska vända sig med synpunkter och klagomål och inkomna förbättringsförslag ska tas tillvara av enheten.

Sociala besök på vård- och omsorgsboenden och servicehus genomförs genom Ung Omsorg vars ungdomar erbjuder aktiviteter på helger, Senior glädje som erbjuder aktiviteter och promenadgrupper och besök av vårddjur.

Seniorer på Kungsholmen ska känna till Baltzar träfflokal som erbjuder förebyggande insatser för att främja den fysiska hälsan och det psykiska välmåendet. Förvaltningen ska rekrytera en hälsopedagog som bland annat kommer erbjuda ledarledd gymnastik, utföra hälsotester och samverka med idrottsförvaltningen.

Förväntat resultat

Utevistelser och aktiviteter planeras och genomförs utifrån omsorgstagarens önskemål. Det är trivsamt i enheternas gemenskapsytor och de är anpassade utifrån målgruppen.

Omsorgstagarens åsikter och önskemål beaktas vid förbättringsarbete.

Omsorgstagarens har en fast omsorgskontakt som särskilt bevakar dennes behov och samordnar kontakter.

Omsorgstagaren får stöd för att främja ett ökat välmående.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel personer med hemtjänst som anger att de får hjälp så som är överenskommet	90 %		År
♀ Andel personer på vård- och omsorgsboende som uppger att möjligheterna att komma utomhus är bra	54 %		År
♀ Andel personer som upplever måltiderna på sitt vård- och omsorgsboende är en trevlig stund på dagen	66 %		År
♀ Vård- och omsorgsboende: andel äldre som är nöjda med aktiviteter inom boendet	63 %		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Beställarenheten skickar inför varje tertiäl ut sammanställning till utförarna vilka som saknar genomförandeplan.	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Dietist smaktestar matlådor för att kontrollera kvalitén på den mat som levereras till hemtjänsten från Fridas servering samt maten som serveras på Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende och Serafens vård- och omsorgsboende.	2023-01-01	2023-12-31
Måltidsobservationer genomförs två gånger per år vård- och omsorgsboendena. Årets fokusområde är att personalen skapar en trevlig måltidsmiljö och att måltiden är individanpassad.	2023-01-01	2023-12-31
Personer erbjuds samtalsgrupper i samarbete med riksorganisation Hjärnkoll för att främja livskvalité.	2023-01-01	2023-12-31
Äldreomsorgen ska rekrytera en hälsopedagog till Baltzars träfflokal.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att i sina verksamheter erbjuda kultur- och fritidsaktiviteter för barn, unga, vuxna och äldre inom förskolan, socialtjänsten och äldreomsorgen. I samarbete med kulturnämndens verksamheter främjar stadsdelsnämnden det lokala kultur- och föreningslivet. Kungsholmens parker och grönområden är platser för aktivitet och återhämtning samt bidrar till en rik kulturhistoria.

Parklekar är lekplatser med personal som bjuder in till främjande möten och miljöer som uppmuntrar till lek, skapande och rörelse. Förskolan och parklekarna erbjuder ett brett utbud av olika aktiviteter utifrån barns och ungas behov och önskemål. Barnen står för eget kulturskapande i form av dramatisering, dans, egengjord musik och egna berättelser. Samtidigt får barnen tillgång till professionell kultur i form av teater, museer och andra utställningar bland annat genom stadens kultursatsning Kulan som erbjuder rabatterade kulturupplevelser. Förskolorna utvecklar sitt arbete med högläsning på olika sätt, de tar emot författarbesök, använder sig av digitala sagor som också underlättar för sagoläsning på olika språk, och samarbetar med biblioteken.

Inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning görs en satsning på hälsa under 2023. Alla brukare som bor i grupp- eller servicebostad kommer att erbjudas friskvårdskort på stadens simhallar.

Inom äldreomsorgen ska Baltzars träfflokal ha öppet under storhelger och under sommaren för att kunna erbjuda seniorer en plats för social samvaro. Träfflokalen samverkar med civilsamhället och föreningar för erbjudande av aktiviteter så som SeniorNet. Serafens vård- och omsorgsboende fortsätter att delta i ett musikprojekt, som leds av Musikkraft, med syfte att lära medarbetare hur musik kan användas som en del av omvårdnaden. Även hemtjänsten i egen regi kommer att delta i musikprojektet. Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende har samarbete med Nationalmuseum och aktivitetsansvariga på servicehusen ordnar regelbundet olika kulturaktiviteter.

Stadsdelsnämnden har en stödfunktion för förenings- och kulturlivet på Kungsholmen som förmedlar kontakter inom och utom förvaltningen, ger råd och stöd, till enskilda föreningar såväl som sammanslutningar såsom t.ex. föreningsråd, samt handlägger lokalt föreningsstöd. Kulturlivet har en stor betydelseförden hållbara staden genom att förmedlakreativitet och

uttryck för demokratiska värden. Förvaltningen ska aktivt bjuda in föreningar till dialog. Förvaltningen ska se över vilka befintliga lokaler som lämpar sig för uthyrning för att tillgängliggöra möjliga möteslokaler för föreningslivet och samtidigt arbeta för en effektiv lokalanvändning.

Förvaltningen samverkar med det lokala kultur- närings- och föreningslivet och ska inleda en utredning om att under mandatperioden utreda förutsättningarna för ett kulturhus på Kungsholmen.

För att möjliggöra att alla kan ta del av nationaldagsfirandet ska nationaldagen uppmärksammas inom verksamheterna. I Rålambshovsparken är nationaldagen ett uppskattat firande för alla stockholmare där föreningar har möjlighet att delta och föra dialog. Förvaltningen kommer att verka för att nationaldagsfirandet utvecklas till ett kulturevenemang för alla stockholmare, kontakt har tagits med kulturförvaltningen för samverkan och eventuellt genomförande kring firandet.

Antalet evenemang i parkerna och förfrågningar om olika slags upplåtelser har ökat. Förvaltningen kommer under året att utreda förutsättningarna för evenemang och upplåtelser i Rålambshovsparken i syfte att ta fram riktlinjer för hur dessa bör hanteras för att minska slitage, värna kulturhistoriska värden och säkerställa allmänhetens tillgång till parkens ytor. Tillgången till gröna mötesplatser ska vara god och parkerna ska utformas och skötas så att de tål ett ökat besöksstryck.

Parker och grönområden

Kungsholmens parker ska utvecklas med höga upplevelsevärden utifrån ett jämställdhetsperspektiv och med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar.

Parker och grönområden ska rymma en mångfald av upplevelser och sociala värden. De ska erbjuda rofyllda och lugna platser, utmanande lek, skön blomprakt, festplatser, gröna stråk för motion och promenader med mera. Synpunkter som kommer in från allmänheten, medborgarförslag och medborgardialoger är fortsatt viktiga verktyg för att få kunskap om invånarnas behov och för att öka deras möjlighet till delaktighet. Webbplattformen Stockholm växer, stadsdelsförvaltningens Facebooksida, byggskyltar på plats och permanent parkskyltning är verktyg för att förmedla vad som sker i stadsdelsområdets parker.

En helhetssyn på funktionerna i innerstadens parker ökar i takt med att staden byggs tätare. Alla funktioner kan inte finnas inom parkerna inom ett stadsdelsområde, men ett stort utbud kan finnas i innerstaden i sin helhet.

Parkers och grönområdets karaktärsdrag och gröna kulturvärden ska förvaltas. Åtgärder som vidtas ska syfta till att värna och utveckla de kvaliteter och värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

På Stora Essingen inleds upprustning av Vängåvans lekplats. I programarbetet är dialog med parkens besökare en viktig del. Förvaltningen deltar i exploateringskontorets arbete med utvidgningen av lekplatsen i Kristinebergs slottspark i samband med avveckling av den tillfälliga förskolepaviljongen på platsen. Under året kommer vissa lekytor i

Kronobergsparkens och Rålambshovsparkens parklekar förnyas.

För att förbättra allmänhetens möjlighet till vistelse vid vatten söks särskilda medel för att rusta upp samtliga bryggor vid Fredhällsbadet. Medel söks också för att förbättra badmöjligheter och vistelsevärden vid Smedsuddsbadet.

Arbetet med att utreda hur strandpromenaden längs Karlbergskanalen kan stärkas och tillgängliggöras fortsätter. Under våren färdigställs den fördjupade geotekniska utredningen och därefter tas ett program fram som visar hur promenaden kan stärkas med hänsyn till den gröna miljön, ökad tillgänglighet för gående och framkomlighet för driftfordon. Framförallt ska åtgärder som föreslås minimera risken för erosion, ras och skred och bidra till goda promenadmöjligheter, som en viktig del av Kungsholmen runt. Särskilda medel söks för Stockholm vid vatten samt klimatinvestering för delar av det kommande programarbetet. Se avsnitt redovisning av ekonomi; nämndens ekonomiska förutsättningar och investeringar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel barn och ungdomar som deltar i idrottsaktiviteter på fritiden	83 %	75 %	År
 Andel barn och ungdomar som deltar i kulturaktiviteter på fritiden	77 %	77%	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till idrottsaktiviteter	77 %	76 %	År
 Andel barn och ungdomar som är nöjda med tillgången till kulturaktiviteter på fritiden	78 %	77%	År
 Andel ungdomar som deltar i föreningsliv	70 %	66 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med idrottsnämnden, kulturnämnden, socialnämnden och stadsdelsnämnderna utreda hur staden kan förbättra och förenkla för föreningslivet i Stockholm med målet att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat	2023-01-01	2023-12-31
 Kommunstyrelsen ska tillsammans med exploateringsnämnden, idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad	2023-01-01	2023-08-31

Nämndmål: 1.5.1 Kungsholmsbor i alla åldrar tar del av ett rikt kultur-, idrotts- och föreningsliv

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att skapa förutsättningar för att alla invånare kan ta del av hälsofrämjande aktiviteter och kulturella upplevelser. För att stimulera fler invånare till att bli fysiskt aktiva beaktas Idrottspolitiskt program för Stockholms stad 2018-

2022. I planering ska hänsyn tas till stadens nya kulturstrategiska program. Verksamhetsområdet berör flera av målen i Agenda 2030 som mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 4, god utbildning för alla, mål 5, jämställdhet, mål 10, minskad ojämlikhet, mål 11, hållbara städer och samhällen, mål 15 ekosystem och biologisk mångfald samt mål 16, fredliga och inkluderande samhällen.

Barnen på förskolorna ska varje dag få möjlighet till fysiska aktiviteter. De ska också ges möjlighet att ta del av kulturella upplevelser och utöva eget skapande. För barn och unga anordnar fritidsgårdarna aktiviteter där besökarna får prova på olika typer av idrotter och följa med på olika kulturupplevelser. För äldre och personer med funktionsnedsättning planeras aktiviteter i dialog med målgrupperna och enskilda motiveras till hälsofrämjande aktiviteter. Förvaltningen beslutar om insatserna ledsagning och kontaktperson för att personer som har behov av stöd för att kunna delta i kulturella och hälsofrämjande aktiviteter får det stöd de behöver. De öppna mötesplatserna för vuxna och äldre informerar om utbud och aktiviteter och anpassar utbudet utifrån dialog och efterfrågan.

Nämnden beviljar föreningsstöd för att uppmuntra till engagemang i föreningslivet. Genom uppföljning av föreningsstöden säkerställs att de föreningar som erhållit bidrag står för demokratiska värderingar. Nämnden följer också föreningsrådets arbete för nya mötesplatser och bidrar vid behov för att etablera kontakter med t.ex. kulturförvaltningen.

Genom att utveckla parker och grönområden ges invånare och besökare möjlighet till fritidsaktiviteter och rekreation genom ett jämställt, jämlikt och tillgängligt nyttjande året om, samt bidrar till att värna de värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Förväntat resultat

Kungsholmsbor i alla åldrar kan ta del av ett varierat kultur- och idrottsutbud.

Barn och ungdomar är fortsatt nöjda med tillgången till kultur- och idrottsaktiviteter

Föreningar bidrar till stimulans och aktiviteter för kungsholmsborna

Föreningslivet ges förbättrade möjligheter att träffas

I parker- och grönområden ska invånarnas behov fritidsaktiviteter och rekreation tillgodoses.

Parkerna är mångfunktionella och erbjuder ett rikt utbud av aktiviteter och anläggningar, som möjliggör ett jämställt och jämlikt nyttjande. Parkernas karaktärsdrag och gröna kulturvärden förvaltas. Åtgärder som vidtas syftar till att värna och utveckla de kvaliteter och värdefulla natur- och kulturmiljöer som finns i stadsdelsområdet.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förbättrade badmöjligheter och ökade vistelsevärden vid Fredhällsbadet och Smedsuddsbadet.	2023-01-01	2023-12-31
Genomföra medborgardialog i samband med programarbete inför upprustning av Vängåvans lekplats på Stora Essingen.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s inriktningsmål: 2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

Stadsdelsnämnden bidrar till målet om ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning genom att nämndens verksamheter bedriver ett intensifierat och systematiskt miljö- och klimatarbete. Förvaltningen arbetar utifrån stadens miljöprogram, klimathandlingsplan och förvaltningens miljöhandlingsplan.

Energiförbrukningen ska minska genom energieffektiviserande åtgärder i verksamheterna. Förvaltningen föreslår att nämnden begära Klimatinvesteringsmedel för installation av LED-belysning, för elcyklar i hemtjänsten samt erosionssäkring vid skyfall för minskad risk för ras och skred. Se investeringar.

Utbildningsinsatser om klimatsmart mat och minskat matsvinn fortsätter under 2023 för att öka kunskapen och möjliggöra medvetna val för att därmed minska matens klimatpåverkan. Plastanvändningen ska vara hållbar och verksamheterna ska kartlägga vilken användning av plast- och engångsprodukter som är nödvändig och vilken som kan minska eller upphöra helt.

Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat. Arbetet för att öka den biologiska mångfalden fortsätter. Under året kommer vissa gräsytor att omvandlas till ängsytor och en inventering kommer att ske under året i syfte att planera för vilka övriga gräsytor som skall omvandlas till ängsmark under mandatperioden. Löpande sker återplantering och förnyring av trädbeståndet. Förvaltningen satsar extra på att återplantera träd och perenner. I syfte att öka antalet träd som bidrar till den biologiska mångfalden och stärker ekosystemtjänster i stadsdelsområdets parker arbetar förvaltningen med de underlag som finns framtagna för detta, bland annat handlingsplanen för biologisk mångfald, SÅF (stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald) och Parkplan Kungsholmen. Förvaltningen föreslår att nämnden begär medel för Biologisk mångfald för träd- och buskplanteringar, nya brynmiljöer och död ved på Smedsudden. Se investeringar.

Förvaltningen fortsätter att stötta stadsdelsområdets föreningar som bedriver stadsodling i parkerna. Nya stadsodlingar kan tillkomma på platser med rätt förutsättningar och där det finns tillräckligt underlag för att bilda ny förening.

Resor och transporter i tjänst genomförs på ett så hållbart sätt som möjligt så som cykel, gång och kollektivtrafik.

Nämnden bidrar till hälsosamma och giftfria miljöer genom att arbeta för en stadsdel fri från skadliga, svårnedbrytbara och hormonstörande ämnen. Skadliga material och plaster fasas ut, miljömärkta kemikalier ska prioriteras vid inköp och andelen ekologiska livsmedel och livsmedel med krav på djurskydd ska öka.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Nämnden bidrar till minskade utsläpp genom att förvaltningens verksamheter bedriver ett intensifierat och systematiskt miljö- och klimatarbete. Förvaltningen arbetar utifrån stadens miljöprogram, klimathandlingsplan och förvaltningens uppdaterade miljö- och

klimathandlingsplan. Utbildning, kommunikation och stöd i arbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov.

Energiförbrukningen ska minska i nämndens lokaler. Arbetet med att energieffektivisera lokalerna i samverkan med fastighetsbolagen fortsätter. Verksamheterna utvecklar ändrade arbetssätt i det dagliga arbetet för minskad elanvändning.

Arbetet med att minska klimatbelastningen från mat och måltider ska prioriteras. Utbildningsinsatser fortsätter om klimatsmart mat liksom om minskat matsvinn inom tema Grön och klimatsmart mat. Matsvinnsmätningar ska göras regelbundet. Det matavfall som ändå uppstår ska återvinnas.

Nämndens plastanvändning ska vara hållbar. Verksamheterna arbetar enligt stadens plaststrategi och kartlägger vilken plastanvändning som är nödvändig och vilken som kan minska eller upphöra helt. Återvunnen plast ska användas när det är möjligt och all plast sorteras.

Nämnden hushållar med sina resurser. Återbruket ska öka och Stocket ska vara förstahandsalternativ vid inköp av möbler och inventarier. Avfallshanteringen är cirkulär. Alla verksamheter ska återvinna sitt avfall och rutiner för avyttrande av farligt avfall ska finnas. Även i parkmiljö fortsätter förvaltningen arbetet med att återanvända överblivet material från arbeten i park som kan nyttjas i annan park. I alla parkupprustningar prövas möjligheten att renovera och återbruka material.

För att bidra till stadens minskade klimatpåverkan används biokol i växtbäddar. Träden i parkerna bidrar också till att binda koldioxid och fungerar som kolsänkor. Förvaltningen kommer att se över möjligheten att i större utsträckning återanvända jord till växtbäddar genom att jordförbättra på plats istället för att köra bort jordmassor och fylla på med nya.

Klimatanpassning

Arbetet för ett klimatanpassat stadsdelsområde med fokus på skyfallsrelaterade risker och effekter av värmebölja utvecklas fortsatt genom avdelningarnas förebyggande arbete med värmeböljor och skyfall.

Med en klimatudveckling som ger högre temperaturer och ett förändrat nederbördsmonster får stadens närnatur, dess parker och gatornas grönska en allt viktigare roll för att vi överhuvudtaget ska kunna leva och må bra. Parker och natur fungerar som en viktig infrastruktur som bland annat fördröjer dagvatten, dämpar buller och reglerar temperaturen. System för dagvattenhantering i parkerna ska utvecklas för att hantera en ökad nederbörd och en ökad andel kraftiga skyfall.

Klimatanpassningsåtgärder är en integrerad del av respektive upprustningsprojekt som förvaltningen genomför. Exempelvis är det viktigt att se över vilka åtgärder som kan genomföras längs gångvägar, kantstenar, rännalar och planteringsytor i parkerna för att dessa på ett bra sätt ska kunna infiltrera och leda bort vatten vid kraftiga regn. Det är också viktigt med en god samverkan med trafikkontoret och Stockholm Vatten och Avfall AB (SVOA) i fall det finns behov av att leda och ta hand om dagvatten från till exempel gatumark till en närliggande park eller grönområde. Förvaltningen arbetar efter framtagen skyfallsstrategi och

åtgärdsprogram för staden, samt samråder med trafikkontorets skyfallsstrateg vid parkupprustningar.

Arbetet med att utreda hur strandpromenaden längs Karlbergskanalen kan stärkas och tillgängliggöras fortsätter under året och beskrivs under mål 1.5 samt redovisning av ekonomi; nämndens ekonomiska förutsättningar och investeringar.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel hämtställen med matavfallsinsamling av hämtställen med möjlighet till matavfallsinsamling	100 %	100 %	År
 Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	1,6 kg CO2 per kg livsmedel	År
 Köpt energi i stadens verksamheter	3,55 GWh	1945 GWh	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Stockholm Vatten och Avfall AB ska i samarbete med exploateringsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, Stockholm Stadshus AB och Stockholm Exergi inventera hur mycket biokol som staden har behov av samt ta fram en plan för att etablera en storskalig anläggning för produktion av biokol som ska etableras senast år 2024	2023-01-01	2023-12-31
 Trafiknämnden ska i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB och i samråd med kommunstyrelsen och stadsdelsnämnderna definiera ansvarsgränser och upprätta rutiner och former för skyfallskommunikation	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 2.1.1 Nämndens verksamheter är energieffektiva och resurssmarta med låg påverkan på klimatet

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheter och medarbetare bedriver ett systematiskt arbete för att vara ännu mer energieffektiva och resurssmarta. Arbetet kopplar till flera mål i Agenda 2030, som mål 7: Hållbar energi, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Minskad elanvändning där det är möjligt i det dagliga arbetet och kartläggning av energiförbrukning i förvaltningens lokaler ska fortsätta. Likaså ska förvaltningen arbeta för att effektivisera lokalernas ventilation och uppvärmning i samverkan med fastighetsbolagen.

Arbetet med att minska klimatbelastningen från mat och måltider prioriteras. Den inhandlade matens klimatpåverkan följs upp regelbundet i systemet Hantera livs. Utbildningsinsatser fortsätter om klimatsmart mat liksom om minskat matsvinn inom tema Grön och klimatsmart mat. Matsvinnsmätningar ska göras vår och höst i de verksamheter som hanterar mat. Statistik från upphandlade måltidsentreprenörer följs upp månadsvis. Det matavfall som ändå uppstår ska återvinnas.

Verksamheterna ska kartlägga vilken användning av plast- och engångsprodukter som är nödvändig och vilken som kan minska eller upphöra helt. Soppåsar av återvunnen plast ska användas. Inga plastförpackningar ska läggas bland det restavfall som går till förbränning, utan sorteras som plast.

Stocket ska vara förstahandsalternativ vid inköp av möbler och inventarier. Alla verksamheter ska återvinna sitt avfall i följande fraktioner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong. Rutiner för avyttrande av farligt avfall ska finnas.

Arbete och samverkan för klimatanpassing fokuserar på skyfallsrelaterade risker och effekter av värmebölja. Utbildande insatser för de funktioner som berörs. Planering och upprustning av parker bidrar till stärkt förmåga att hantera ett förändrat klimat.

Utbildning, kommunikation och stöd i miljö- och klimatarbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov.

Förväntat resultat

Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.

Klimatbelastningen från mat och måltider minskar.

Verksamheternas matsvinn minskar och matavfall som ändå uppstår återvinns.

Flegångs- och returalternativ väljs framför engångsprodukter.

Produkter väljs om möjligt i andra material än plast.

Alla avfallsfraktioner återvinns i verksamheterna och återbruket ökar.

Verksamheterna arbetar förebyggande med värmeböljor och skyfall.

Parker och grönområden är anpassade till nya klimatförutsättningar och bidrar till hantering av skyfall och värmeböljor.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Alla enheter återvinner: matavfall, plastförpackningar, pappers-, glas och metallförpackningar, pant, batterier, elavfall, papper, tidningar och kartong.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska arbeta systematiskt för minskad och effektiviserad energianvändning i det dagliga arbetet.	2023-01-01	2023-12-31
Alla verksamheter ska kartlägga sin användning av plast- och engångsprodukter i syfte att identifiera vad som är nödvändigt och vad som kan minska eller upphöra helt.	2023-01-01	2023-12-31
Ta fram program för förstärkning av mark längs Karlbergskanalen, för att minska risken för skred eller ras vid ett skyfall.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål genom att arbeta för att öka den biologiska mångfalden.

Under året kommer vissa gräsytor att omvandlas till ängsmark och en inventering kommer att

ske under året i syfte att planera för vilka övriga gräsytor som skall omvandlas till ängsmark under mandatperioden. I samarbete med miljöförvaltningens ekologer och med hjälp av framtagna SÅF (stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald) prioriteras ytor och åtgärder som bedöms ge bäst effekt och samtidigt är kostnadseffektiva.

Under 2022 genomförde förvaltningen en inventering av vilka gräsytor inom stadsdelsområdet där det är lämpligt att låta gräset växa upp till långgräs, vilket både gynnar den biologiska mångfalden samt bidrar till minskad miljöpåverkan genom mindre behov av gräsklippning. Utifrån denna inventering kommer vissa gräsytor, ca 20000 kvadratmeter börja skötas som långgräsytor. Under året kommer förvaltningen inventera fler ytor som är lämpliga att ställa om till långgräs kommande år.

I syfte att öka antalet träd som bidrar till den biologiska mångfalden och stärker ekosystemtjänster i stadsdelsområdets parker arbetar förvaltningen med de underlag som finns framtagna för detta, bland annat handlingsplanen för biologisk mångfald, SÅF (stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald) och Parkplan Kungsholmen. Underlagen kring almfällningar som trafikkontoret inkommer med årligen utgör också ett viktigt underlag för var återplantering och förstärkning av trädbeståndet bör genomföras. I samband med aktuella parkupprutningsprojekt och i samarbete med trafikkontorets trädspecialister och miljöförvaltningens ekologer förs en aktiv dialog om trädplaceringar, prioriteringar och artval avseende nyplantering av träd i hela stadsdelsområdet.

För att åstadkomma ett hållbart trädbestånd fortsätter arbetet med att ta fram trädvårdsplaner och löpande sker återplantering och förnygring av trädbeståndet. Till följd av torra och varma sommarmånader har flera träd, buskar och perenner i parkerna dött eller skadats. Almsjukan har också gjort att många träd har fått tas ned. Förvaltningen satsar extra på att återplantera träd. Val av trädarter anpassas till de förutsättningar som finns på platsen. De senaste åren har många nya träd planterats inom stadsdelsområdet och förvaltningen arbetar med garantiskötsel för att ge dessa bästa möjliga förutsättningar och på sikt skapa ett hållbart och friskt trädbestånd. I de sällsynta fall då förvaltningen tvingas ta ned ett träd i anlagda parker arbetar förvaltningen med principen att plantera två nya träd. Trädfällningar på grund av almsjukan undantas denna princip då denna fällning inte är ekonomiskt möjlig att ersätta i samma utsträckning.

Förvaltningen ansöker om medel för biologisk mångfald för att genomföra friställning av ek och tall i Fredhäll, Kristineberg och Stora Essingen. Ek och tall är prioriterade arter och områdena är utpekade områden i åtgärdsförslagen. Förvaltningen ansöker även om medel för att plantera träd, skapa nya brynmiljöer, högstubbar och ökad artvariation på Smedsudden, som är ett av de prioriterade stråken för ökad biologisk mångfald i innerstaden.

Förvaltningen har deltagit i stadens arbete med att ta fram en ny handlingsplan för biologisk mångfald. Med utgångspunkt i denna har stadsdelsvisa åtgärdsförslag för biologisk mångfald tagits fram för innerstaden i samarbete med miljöförvaltningen.

Förvaltningen fortsätter att stötta stadsdelsområdets föreningar som bedriver stadsodling i parkerna. Nya odlingsintresserade informeras om var det finns möjlighet att odla och slussas vidare till befintliga föreningar. Förvaltningen inventerar ytterligare platser lämpliga för

stadsodling. Nya stadsodlingar kan tillkomma på platser med rätt förutsättningar och där det finns tillräckligt underlag för att bilda ny förening.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, trafiknämnden och stadsdelsnämnderna ta fram en strategi för stadens utomhusbelysning som ska innefatta energieffektivisering, smart belysning vid rätt platser, biologisk mångfald, ljusföroreningar och trygghetsaspekten	2023-01-01	2023-12-31
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska i samarbete med trafiknämnden, stadsdelsnämnderna, AB Svenska Bostäder, Familjebostäder AB och Stockholms hem AB skapa nya växtbeklädda väggar	2023-01-01	2023-12-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB ta fram en strategi för gröna skol- och förskolegårdar som ska syfta till att byta ut traditionella material, och hårdgjorda ytor mot mer gröna ytor och naturmaterial, samt prioritera plantering av fler träd och buskar på gårdar med höga temperaturer	2023-01-01	2023-08-31
 Utbildningsnämnden ska i samarbete med förskolenämnden, stadsdelsnämnderna och SISAB, med Malmö stad som förebild, ta fram ett koncept för gröna skol- och förskolegårdar med en plan för hur detta kan genomföras på minst 15 skol- eller förskolegårdar under mandatperioden	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 2.2.1 Kungsholmen är en grön och resilient stadsdel med hög biologisk mångfald

Beskrivning

Skötsel och åtgärder gynnar den biologiska mångfalden och stärker ekosystemtjänster. Växter väljs som stärker den biologiska mångfalden och de ekologiska sambanden för den aktuella platsen samt klarar av ett förändrat klimat. Parkerna utvecklas för att klara ett förändrat klimat. Hårdgjorda ytor görs om till grönytor på lämpliga platser för att öka den biologiska mångfalden samt stärka förmågan att hantera skyfall. Verksamheter erbjuds odlingsmöjligheter.

Arbetet sker enligt flera mål i Agenda 2030 som mål 11: Hållbara städer, mål 14: Hav och marina resurser samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald.

Förväntat resultat

Den biologiska mångfalden och ekosystemtjänsterna synliggörs och förbättras. Grönytor inom stadsdelsområdet stärks.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Genomföra friställning av ek och tall i Fredhäll, Kristineberg och Stora Essingen, förutsättande att medel för biologisk mångfald erhålls.	2023-01-01	2023-12-31
Plantera träd, skapa nya brynmiljöer, högstubbar och ökad artvariation på Smedsudden, förutsättande att medel för biologisk mångfald erhålls.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Nämnden bidrar till att framkomligheten ökar och utsläppen minskar genom att använda, stödja och främja klimatsmarta transportsätt så som cykel, gång och kollektivtrafik. Nämnden säkerställer att alla politiska beslut i stadsdelen strävar mot målen om minskad andel fossilbaserade transporter till förmån för hållbart resande och miljöeffektiva transporter.

Stadens resepolicy följs där digitala möten är ett förstahandsval vid möten på annan ort, och tåget är norm vid tjänsteresor. Inga tjänsteresor med flyg tillåts till Göteborg och Malmö. Förvaltningen använder gång, cykel, elcykel, elbil och kollektivtrafik för resor och transporter. Inom förvaltningen finns elcyklar och elbilar att tillgå. Krav ställs på miljöfordon vid upphandling av tjänster där transporter ingår.

För parkdriften ställs miljökrav i avtal med drift- och anläggningsentreprenaden. Dessa innehåller bland annat krav på drivmedel till fordon och arbetsmaskiner, användningen av kemiska produkter samt andra material och varor. Under året kommer även en miljörevision av parkdriftsentreprenörens maskinpark att genomföras. Avdelningen inhämtar goda exempel genom omvärldsbevakning och arbetar för att inspirera entreprenörer att använda fossilbränslefria maskiner.

Nämndmål: 2.3.1 Nämndens resor och transporter är klimatsmarta och resurseffektiva

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att klimatsmarta transportsätt så som cykel, gång och kollektivtrafik användas och främjas av förvaltningen. Förvaltningens transporter ska vara klimatsmarta och resurseffektiva och cykelåkeri används i första hand. Verksamheterna använder elcyklar för transport av matlådor. Inom förvaltningen finns elcyklar och elbilar att tillgå. Bilpooler används inom socialtjänstavdelningen.

Arbetet med klimatsmarta och resurseffektiva resor och transporter sker i enlighet med flera mål i Agenda 2030, så som mål 3: God hälsa, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion och mål 13: Bekämpa klimatförändringarna.

Förväntat resultat

Cykel, gång och kollektivtrafik används.

Förvaltningens transporter är klimatsmarta.

Verksamheterna använder elcyklar för transport av matlådor när det är möjligt.

Cykelåkeri används i första hand för transporter när det är möjligt.

Krav ställs på miljöfordon vid upphandling av tjänster där transporter ingår.

Medarbetarna följer stadens resepolicy där digitala möten är ett förstahandsval vid möten på annan ort, och eventuella tjänsteresor sker med tåg.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giffria miljöer

Nämnden bidrar till hälsosamma och giffria miljöer genom att arbeta för en stadsdel fri från skadliga, svärnedbrytbara och hormonstörande ämnen med särskilt fokus på barn, unga och även gravida. Skadliga material och plaster fasas ut. Miljömärkta kemikalier prioriteras vid inköp. Stadens nya web-utbildning Hållbara kontor, där kemikalieperspektivet också ingår, genomförs. Registrering av kemiska produkter i kemikaliesystemet Chemsoft sker regelbundet på enheterna, med kontinuerligt utbyte av skadliga kemikalier.

Nämnden bidrar till ökad hälsa och stärkt biologisk mångfald genom att intensifiera och utöka arbetet med tema *Grön och klimatsmart mat*. Utbildande och utvecklande aktiviteter fokuserar på: att öka andelen ekologisk mat till 70 procent; att maten är klimatsmart, växtbaserad, säsongsanpassad och lokalproducerad; att maten är upphandlad med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning och att matsvinnet minskar.

Nämnden bidrar också till att öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar genom kommunikation i olika kanaler.

Parker och grönområden

Grönskan i stadsdelsområdets parker och gaturum behöver värnas, kopplas ihop bättre och utvecklas vidare för att fortsatt kunna leverera livsnödvändiga ekosystemtjänster och bidra till en hälsosam, attraktiv och hållbar stad. Innerstadens gröna infrastruktur omfattar parker, naturmark, strand- och bergsparker, kyrkogårdar, bostadsgårdar och sammanbindande gröna stråk. Alla gröna platser ingår i strukturen och bidrar på olika sätt med livsviktiga tjänster och nyttor, såsom renare luft och vatten, i staden. Förvaltningen fortsätter arbetet samarbetet med trafikkontoret för att identifiera gatugröna ytor som är i behov av utveckling och deltar i områdesmöten tillsammans med trafikkontoret, exploateringskontoret, fastighetskontoret och miljöförvaltningen med fokus på stadsdelsområdets grönstruktur och prioriterade gröna åtgärder.

Förvaltningen bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att använda miljövänligt material i parkerna och byter succesivt ut gammalt material som ej uppfyller stadens miljökrav. Förvaltningen inventerar kontinuerligt parkerna för att få ett underlag för att på sikt byta ut material mot mer miljömässigt hållbara alternativ.

I Rålambshovsparkens Regnpark fortsätter den mer intensiva skötseln av de nya regnbäddarna. I samarbete med trafikkontoret kommer avrinningen av dagvatten från Lilla Västerbron att ledas ner i Regnparken, för att avlasta ledningsnätet.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	År
 Andel inköpta animalier med krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning i nivå med svensk lagstiftning	88	88 %	År
 Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av	70 %	70 %	År

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
totala värdet av inköpta måltider och livsmedel			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 2.4.1 Nämndens verksamheter är hälsosamma och giffria

Beskrivning

Nämnden når de förväntade resultaten genom att verksamheterna samverkar och bedriver ett systematiskt, intensifierat arbete. Material med skadliga kemikalier, som till exempel många plastsorter, ska fasas ut - särskilt i miljöer där barn, unga och gravida vistas. Miljömärkta och parfymfria kemikalier ska prioriteras vid inköp. Stadens web-utbildning Hållbara kontor ska genomföras av berörda. Registrering av kemiska produkter i kemikaliesystemet Chemsoft ska ske regelbundet, med kontinuerlig substitution (utbyte) av kemikalier som är skadliga för hälsa och miljö. Åtgärder för stärkta ekosystemtjänster i parker och grönområden bidrar till renare luft och vatten. Mål 3: God hälsa, mål 6: Rent vatten, mål 14: Hav och marina resurser, samt mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald är särskilt relevanta i arbetet för giffria miljöer.

Stadens nya mål att köpa mat där krav ställts på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning inkluderas i det pågående arbetet med förvaltningens tema Grön och klimatsmart mat. Utbildande insatser kommer fokusera på att stärka kunskap om och stödja arbetet med att öka olika aspekter av mat så som ekologisk, klimatsmart, växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat. Här ska också minskat matsvinn, inköp och förvaring av mat samt plast och mat ingå. Det stora område som livsmedel och måltider spänner över innefattar merparten av de 17 målen i Agenda 2030. Här kan särskilt nämnas mål 2: Ingen hunger, mål 3: God hälsa, mål 9: Hållbar industri, mål 11: Hållbara städer, mål 12: Hållbar konsumtion, mål 13: Bekämpa klimatförändringarna, mål 14 och 15 (se ovan).

Utbildning, kommunikation och stöd i arbetet utvecklas utifrån verksamheternas behov. Förvaltningen bidrar till att öka allmänhetens kunskap om hållbara livsstilar genom kommunikation i olika kanaler.

Förväntat resultat

Kemikalieprodukter som köps in (bland annat disk-, tvätt- och städprodukter) är miljömärkta och parfymfria.

Växtbaserad, säsonganpassad och lokalproducerad mat väljs i högre omfattning.

De livsmedel som finns i verksamheten följer rådande krav på djurskydd och restriktiv antibiotikaanvändning.

Kungsholmsbornas kunskap om hållbara livsstilar ökar.

Åtgärder i parker och grönområden bidrar till ekosystemtjänster, så som renare luft och renare vatten.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Chefer och medarbetare som arbetar med inköp, administration och intern service ska genomföra stadens web-utbildning Hållbara kontor	2023-01-01	2023-06-30
Medarbetare som arbetar med mat och måltider ska delta i kunskapshöjande insatser inom det förvaltningsgemensamma temat Grön och klimatsmart mat	2023-01-01	2023-12-31

KF:s inriktningsmål: 3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

Stadsdelsnämnden bidrar till inriktningsmålet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet och utifrån invånarnas behov.

En attraktiv och trygg närmiljö bidrar till att företag och näringsliv etablerar sig i stadsdelsområdet. Företagarföreningar och lokalsamhället deltar i exempelvis trygghetsvandringar och platssamverkan för att gemensamt skapa en trygg närmiljö.

Förvaltningen erbjuder tidiga insatser för att möjliggöra för personer att nå egen försörjning. Arbetet ska bedrivas snabbt och med regelbundna uppföljningar samt grunda sig på respekt för människors självbestämmande och integritet.

Ett hållbart boende är en grundläggande trygghet och förvaltningen tar ett krafttag mot hemlöshet. I arbetet med stadens nollvision mot hemlöshet är det vräkningsförebyggande arbetet är centralt för att förhindra att personer hamnar i hemlöshet och akut logi.

Förvaltningen verkar för att bostäder med särskild service, boenden för äldre, parklekar och andra platser och lokaler där barn och unga kan mötas och umgås, planeras i de olika stadsutvecklingsområdena. Antal förskolebarn på Kungsholmen har under det senaste året minskat kraftigt. Parallellt med att förskolor avvecklats i delområden där det funnits för många förskoleplatser planerar förvaltningen för nya förskolor i nybyggnationsområden på Kungsholmen. Målet är att det ska finnas en kommunal förskola nära hemmet för alla kungsholmsbor.

Förvaltningen erbjuder trygga anställningar med goda arbetsvillkor och god arbetsmiljö i en långsiktigt hållbar verksamhet. Under året erbjuds förvaltningens chefer en fördjupande utvecklingsinsats i metoden *Lead Forward*. Genom att förvaltningens har ett kommunikativt och tillgängligt ledarskap uppmuntras medarbetarna att aktivt bidra med engagemang, kunskap och kompetens. Arbetet med att öka andelen medarbetare med heltidsanställning eller med ökad sysselsättningsgrad fortsätter.

Nämndens verksamheter har en hög beredskap inför oförutsedda händelser. Arbetet med kontinuitetshöjande åtgärder fortsätter under året. En aktiv avtalsuppföljning säkerställer att varor och tjänster levereras i enlighet med avtal. Informationssäkerhetsarbetet utvecklas.

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta strukturerat och systematiskt

med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder. Förvaltningen har aktuella lägesbilder gällande otrygga platser och händelser i stadsdelsområdet. Arbetet sker i samverkan med både externa och interna samverkansaktörer. Parker och grönområden ska vara trygga, välskötta och tillgängliga. Arbete med belysning, slyröjning och underhåll och upprustning fortsätter.

Nämndens verksamheter arbetar förebyggande mot diskriminering och värnar om mänskliga rättigheter. Alla människor som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter ska bemötas med respekt. Service och tjänster håller en god kvalitet och synpunkter och förslag tas om hand. Dialogen sker genom bland annat resultat- och medborgardialoger, trygghetsvandringar, via olika sociala kanaler, medborgarförslag och nämndens sammanträden.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Nämnden bidrar till att kommunfullmäktiges mål genom att bedriva verksamheterna med fokus på att nå uppsatta verksamhetsmål inom tilldelad budgetram. Förvaltningen strävar efter att varje verksamhetsområde bär sina kostnader utifrån tilldelade medel, men har omfördelat vissa medel för att verksamheterna ska få rimliga förutsättningar att uppfylla målen.

Det försämrade säkerhetspolitiska läget, räntehöjningar, rekordhög energipriser och en förväntad lågkonjunktur påverkar nämndens ekonomiska förutsättningar. För att säkra en långsiktigt hållbar ekonomi inom givna ramar kommer förvaltningen att prioritera kärnverksamheten. Även åtgärder för klimatanpassning och trygghet- och säkerhet behöver prioriteras.

Inom förvaltningen är ekonomistyrningen tydlig genom att den följer ansvarsnivåerna. Ekonomiuppföljningar genomförs månadsvis med stöd av economicontroller och verksamheternas kostnader och kvalitet jämförs kontinuerligt.

Det osäkra läget och målet om en stabil och hållbar ekonomi ställer högre krav på samverkan, effektiviseringar och innovation. Verksamheter, organisationsformer och lokaler analyseras löpande och anpassas efter behov och efterfrågan. Alla enheter arbetar systematiskt med ekonomiska åtgärder för att bibehålla eller uppnå en budget i balans. Förvaltningen söker möjliga stimulansmedel för att höja kvaliteten (se bilagor). Konsulttjänster används restriktivt och med beaktande av kostnadseffektivitet.

Förvaltningen samverkar med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden i olika konstellationer. Innerstadsgemensamma verksamheter är stadsmiljöarbete, samhällsvägledning för nyanlända, ekonomiskt bistånd, relationsvåldscentrum, budget- och skuldrådgivning och konsumentvägledning. Tryggt mottagande i hemmet och adjungerad klinisk adjunkt (AKA) sker i samverkan med Norrmalms stadsdelsförvaltning. Förvaltningarna i norra innerstaden driver en gemensam ungdomsmottagning samt fritidsverksamhet.

Underhåll av lokaler sker löpande i samråd med berörda fastighetsägare för att säkerställa hållbarhet över tid. Förvaltningen fortsätter att förbereda för flytten till Tekniska nämndhuset.

Investeringar genomförs för att stimulera omställningen till ett hållbart samhälle. Se bilagor.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Nämndens budgetföljsamhet efter resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens budgetföljsamhet före resultatöverföringar	100 %	100 %	Tertial
 Nämndens prognossäkerhet T2	+/-1 %	+/- 1 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna upphandla och införa ett gemensamt digitalt system för handläggning av stadsdelsnämndernas föreningsbidrag	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.1.1 Stadsdelsnämndens ekonomi lägger grunden för en jämlik välfärd

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att verksamheterna bedrivs inom beslutad budgetram, med god kvalitet, en effektiv organisation utifrån uppdraget och utifrån invånarnas behov.

Inom förvaltningen är ekonomistyrningen tydlig genom att den följer ansvarsnivåerna. Ekonomiuppföljningar genomförs månadsvis med stöd av ekonomicontroller och verksamheternas kostnader och kvalitet jämförs kontinuerligt. Vid ett befarat underskott vidtas åtgärder.

Lokalförsörjningen planeras utifrån en helhetssyn på nämndens totala behov och ekonomi. Underhåll sker löpande.

Förväntat resultat

God prognossäkerhet och en budget i balans.

Åtgärder vidtas vid befarat underskott och utifrån behov genomför förvaltningens chefer anpassningar inom budgetramen.

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

På Kungsholmen är människor i hög grad självförsörjande och det är fortfarande en låg andel som uppstår försörjningsstöd jämfört med staden i stort. En minskning av antalet bidragshushåll har skett jämfört med 2021 men antalet måste minska ytterligare för att komma i nivå med stadens prognoser. Förvaltningen erbjuder därför tidiga insatser för att möjliggöra för personer att nå egen försörjning. Arbetet ska bedrivas snabbt och med regelbundna uppföljningar samt grunda sig på respekt för människors självbestämmande och integritet. Barns behov och barnrättsperspektivet beaktas alltid i ärenden där det finns barn i hushållet.

Orsakerna till att personer har försörjningshinder kan vara variera, de vanligaste är arbetslöshet, sjukskrivning och socialmedicinska skäl. För förvaltningen är utvecklingen av stöd till långvarigt arbetslösa och personer med långvarigt ekonomiskt bistånd en fortsatt utmaning. Samverkan med andra myndigheter, verksamheter och regioner utgör viktigt stöd för att hjälpa dessa målgrupper till arbete eller studier. Förvaltningen arbetar aktivt för att skapa förutsättningar för personer att ta del av arbetsmarknadsinsatser såsom offentligt skyddat arbete och Stockholmsjobb inom Jobbtorg. Bland annat är dessa insatser centrala för sjukskrivna eller personer inom socialpsykiatri för att hjälpa dem ut i arbetslivet.

Ekonomiskt bistånd är en rättighet och ingen ska avstå från att söka det på grund av att det är för komplicerat eller anses vara stigmatiserande. Felaktiga utbetalningar ska minimeras och förebyggas, förvaltningen fortsätter att utveckla arbetet med att skapa förutsättningar för de sökande att göra rätt från början.

Östermalms stadsdelsförvaltning ansvarar för driften av ekonomiskt bistånd för stadsdelsförvaltningarna Kungsholmen, Norrmalm och Östermalm i enlighet med gällande överenskommelse. I samband med att nämnderna Östermalm och Norrmalm sammanläggs den 1 juli 2023 avser Kungsholmens stadsdelsförvaltning att utreda frågan om hur ekonomiskt bistånd ska organiseras framöver, både ur ett ekonomiskt och kvalitativt perspektiv. I tertiärrapport 1 ska ett förslag för fortsatt organisering av verksamhetsområdet presenteras.

Feriearbete

Feriearbete möjliggör för ungdomar att få en första viktig arbetslivserfarenhet. Förvaltningen kommer 2023 öka antalet feriearbeten för att skapa förutsättningar för fler ungdomar att komma i kontakt med arbetsmarknaden.

Samhällsvägledning

Nämnden erbjuder samhällsvägledning till nyanlända boende inom Kungsholmen genom samverkan med Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar. Arbetet bedrivs i projektform till och med den 31 augusti 2023 och under våren ska beslut fattas om och hur uppdraget ska implementeras i ordinarie verksamhet.

Samhällsvägledningen är ett komplement till befintliga etableringsinsatser och syftar till att stötta nyanlända mot egen försörjning och eget stadigvarande boende. Stödet ges i form av drop in besök, bostadsvägledning och individuella möten utifrån behov. Genom att bidra till ökat lärande och ökad självständighet är målsättningen att målgruppen ska bli mer självgående i sin process mot eget boende och självförsörjning. Arbetet bedrivs i samverkan med SHIS, etableringscentrums matchningsteam, försörjningsstödsenheten och andra verksamheter inom socialtjänsten. I syfte att öka möjligheterna för nyanlända att etableras fullt ut i samhället samverkar samhällsvägledningen även med flera föreningar ur civilsamhället kring anordnandet av fritidsaktiviteter, sociala aktiviteter och språkträning för barn, unga och vuxna.

En attraktiv och trygg närmiljö bidrar till att företag och näringsliv etablerar sig i stadsdelsområdet

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges verksamhetsmål genom att förvaltningen bistår

Stockholm Business Region ABs arbete för ökad tillväxt och företagande. Arbetet utgår ifrån näringslivspolicyns fyra fokusområden; stimulera tillväxt och företagsamhet, förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning, attraktivare miljöer och bättre framkomlighet samt öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens

Förvaltningen arbetar för att upprätthålla en god service och en hög grad av tillgänglighet. En väl utvecklad offentlig såväl som kommersiell service, bra kommunikationer och ett centralt läge stimulerar tillväxt i stadsdelsområdet.

Regelbundet arrangeras samverkansmöten med Kungsholmens företagare- och fastighetsägarföreningar för att diskutera aktuella frågor som rör det lokala näringslivet och för informationsutbyte. Informationsmöten arrangeras med representanter från stadsbyggnadskontoret och trafikkontoret. Aktuella exploateringsplaner redovisas och företagarna ges möjlighet att lämna synpunkter och ställa frågor om planernas påverkan på företagens närområden. Nämnden underlättar för näringslivet genom att ha en kontaktperson i näringslivsfrågor. Upphandlingar görs enkla och tydliga.

Förvaltningen samverkar med företagareföreningar för att gemensamt skapa en attraktiv och trygg närmiljö och för dialog med invånare och lokalsamhälle, genom exempelvis trygghetsvandringar och platssamverkan. Trygghetsskapande åtgärder i den fysiska stadsmiljön samt det socialt preventiva arbetet bidrar till att ge bättre förutsättningar för företagandet och därigenom till en mer hållbar stadsutveckling. Arbetet sker i enlighet med Agenda 2030, mål 11: hållbara städer och samhällen.

Indikator	Arsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel barn som lever i familjer som har ekonomiskt bistånd	0,4 %	2,7 %	Tertial
 Andel personer som har ekonomiskt bistånd i förhållande till befolkningen	0,3 %	1,5 %	Tertial
 Andel personer som själva upplever att de får en förbättrad situation av insatsen/insatserna de fått från socialtjänsten (ekonomiskt bistånd)	75	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd jämfört med samtliga vuxna invånare	0,23 %	1,0 %	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	150 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	5 st	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Antal tillhandahållna praktikplatser för högskolestuderande samt platser för verksamhetsförlagd utbildning	190 st	Tas fram av nämnd	Tertial
 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	150 st	11 000	Tertial

Nämndmål: 3.2.1 Invånarna i stadsdelsområdet har jobb och försörjer sig själva.

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att ge personer som uppbär ekonomiskt bistånd stöd och individuellt utformade insatser för att nå egen försörjning. Barns behov och situation ska särskilt uppmärksammas. Förvaltningens arbetar på flera sätt med hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Insatser som ekonomiskt bistånd samt stöd som möjliggör egen försörjning och hållbara boendeförhållanden bidrar till mål 1 om ingen fattigdom, mål 2 om ingen hunger, mål 5 om jämställdhet, mål 10 om minskad ojämlikhet och mål 11 om hållbara städer och samhällen. Det stöd som tillhandahålls grundar sig på brukarnas delaktighet och förvaltningen följer könsuppdelad statistik för att försäkra att insatser erbjuds utifrån lika villkor.

För att motverka långvarigt behov av ekonomiskt bistånd ska förvaltningen utveckla insatser för personer med försörjningshinder på grund av arbetslöshet, sjukskrivning eller socialmedicinska hinder. Tröskeln till arbete ska sänkas och det förebyggande och motiverande arbetet ska stärkas. Samverkan med Jobbtorg utgör en viktig del då insatserna inom ramen för verksamheten skapar förutsättningar för personer att komma närmare arbetsmarknaden. Förvaltningen ska bistå i arbetet med att utöka Stockholmsjobben.

Felaktiga utbetalningar ska minska och förebyggas, bland annat genom att skapa förutsättningar för de sökande att göra rätt från början.

Förvaltningen prioriterar arbetet med att unga ska komma i sysselsättning. Feriejobb möjliggör för denna målgrupp att få tidig arbetslivserfarenhet. Därför ska antalet feriejobb öka och unga med funktionsnedsättning eller sociala skäl ska prioriteras i tilldelningen av platser.

Nyanlända personer utan tillräcklig egen försörjning ska snabbt få tillgång till kunskaper i svenska och förutsättningar att komma ut i arbetslivet.

Samhällsvägledning erbjuds till nyanlända i syfte att stötta mot egen försörjning och stadigvarande boende. Stödet skapar förutsättningar för nyanlända att bli självständiga, självförsörjande och etablerade i samhället. Arbetet bedrivs i samverkan med både interna och externa samverkanspartners.

Förväntat resultat

Andel invånare i behov av ekonomiskt bistånd ska minska.

Andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd är fortsatt låg.

Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd i stadsdelsområdet ska minska.

Nämndmål: 3.2.2 En attraktiv och trygg närmiljö bidrar till att företag och näringsliv etablerar sig i stadsdelsområdet

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att förvaltningen samverkar och har en kontinuerlig dialog med det lokala näringslivet. Förvaltningen samverkar med företagarföreningar för att gemensamt skapa en attraktiv och trygg närmiljö genom att företagarföreningen erbjuder att samverka kring utpekade områden för platssamverkan. Trygghetsvandringar genomförs i samverkan. Trygghetsskapande åtgärder i den fysiska stadsmiljön samt det socialt preventiva arbetet bidrar till att ge bättre förutsättningar för företagandet och därigenom till en mer hållbar stadsutveckling. Förvaltningen har en kontinuerlig dialog och uppföljning av de företag som bedriver verksamhet på entreprenad inom nämndens ansvarsområden. Det förebyggande arbetet för att skapa ett tryggt stadsdelsområde berör mål 5, jämställdhet, mål 10, minskad ojämlikhet, mål 11, hållbara städer och samhällen samt mål 16, fredliga och inkluderande samhällen i Agenda 2030. Att näringslivet etablerar sig inom stadsdelsområdet ger effekt på flera av hållbarhetsmålen.

Förväntat resultat

Företagarföreningar och entreprenörer upplever ett fungerande samarbete med stadsdelsförvaltningen

Det lokala näringslivet erbjuder att vara delaktiga i trygghetsskapande insatser som trygghetsvandringar och platssamverkan

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska utforma arbetssätt för att mer aktivt bjuda in nya företagare till dialog.	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta för att alla invånare har långsiktiga och hållbara boendelösningar. Förvaltningen arbetar med att tidigt beakta och samordna olika typer av behov som uppkommer vid stadsutveckling så som till exempel förskoleplatser och parker.

Kungsholmsborna har ett hållbart boende

Ett hållbart boende är en grundläggande trygghet och förvaltningen tar därför krafttag mot hemlöshet.

Förvaltningens övergripande och prioriterade arbete är att nå långsiktiga och hållbara boendelösningar. Det vräkningsförebyggande arbetet är centralt för att förhindra att personer hamnar i hemlöshet och akut logi. Förvaltningen har olika riktade insatser för att erbjuda stöd om det föreligger risk för uppsägning eller vräkning. Utsatta grupper såsom äldre och barnfamiljer ska särskilt beaktas vid val av insats för att motverka och minska antalet placeringar i akut logi, både på kort och på lång sikt. För personer som befinner sig i akut

hemlöshet tillämpas tak över huvudet - garantin och förvaltningen kommer fortsätta arbeta för att garantin ska tillämpas likvärdigt. I arbetet med att hjälpa personer vidare till hållbara lösningar blir samarbetet med exempelvis akutboenden och frivilligorganisationer viktigt.

För att förebygga hemlöshet och osäkra boendeförhållanden för personer som uppstår ekonomiskt bistånd kommer arbetet med att stärka samordningen med SHIS och samhällsvägledningen fortsätta.

Öppenvårdsinsatser i egen regi utgör en viktig del i arbetet mot hemlöshet. Vuxna erbjuds individuellt stöd för att ta sig ur hemlöshet samt stöd för att klara av och behålla befintlig bostad.

I planeringen av boendeinsatser ska förvaltningen ha en helhetssyn och se till personernas livssammanhang, vilket gör samverkan och samordnade insatser centrala för att hitta hållbara lösningar. Samordnad individuell plan är ett viktigt instrument för att identifiera behov och möjliggöra anpassade insatser från flera huvudmän.

Tröskeln för egen bostad ska sänkas. För personer med beroendeproblematik eller samsjuklighet kan ett hållbart boende vara en väg ut ur missbruket. Istället för att insatsen eget boende är målet är boendet själva medlet för att nå nykter- och drogfrihet. Bostad först utgör en viktig insats för detta, likaså försöks- och träningslägenhet. Dessa insatser skapar möjlighet för personer som står långt från ordinarie bostadsmarknad att återinträda, vilket i annat fall hade varit svårt för denna målgrupp.

Bostadsvägledning

Förvaltningen erbjuder bostadsvägledning till nyanlända genom samverkan med Norrmalms och Östermalms stadsdelsförvaltningar. Stödet erbjuds inom ramen för samhällsvägledningen och skapar förutsättningar för målgruppen att bli självständiga och på egen hand lära sig att söka bostad. SHIS och socialtjänstens verksamheter är viktiga samverkanspartners för att förebygga att hushåll står utan en lösning i samband med utflytt. Barnfamiljer i genomgångsbostäder uppmärksammas särskilt och en grupp som är i behov av extra stöd i bostadsvägledningen är personer som varken kan läsa eller skriva.

Behov av samhällsservice och parkmiljöer uppmärksammas tidigt i samhällsplaneringen

För ökad social hållbarhet bevakar förvaltningen målgruppernas behov inom de områden förvaltningen har rådighet över när nya bostäder planeras i stadsdelsområdet. Förvaltningen framför tidigt behov av exempelvis bostäder med särskild service och boenden för äldre samt initierar samarbete för att säkerställa att förutsättningar skapas för att bedriva kommunal verksamhet.

Att skapa nya mötesplatser och trygga offentliga platser, att parker är tillräckligt stora, mångfunktionella, slitagetåliga och svarar mot de behov som finns hos de nya invånarna är viktiga perspektiv. Stadsdelsförvaltningen verkar för att exempelvis parklekar och andra platser och lokaler där barn och unga kan mötas och umgås, planeras i de olika stadsutvecklingsområdena. Förvaltningen arbetar för ett tydligt barnperspektiv och jämställdhetsperspektiv i planeringen, bland annat genom att efterfråga

barnkonsekvensanalyser. I olika typer av remissvar bevakas tillgänglighetsfrågorna.

Antal förskolebarn på Kungsholmen har under det senaste året minskat kraftigt. Enligt stadens senaste befolkningsprognos har minskningen planat ut och antalet förskolebarn förväntas vara på nuvarande nivå fram till år 2025. Under våren 2023 ska förskolan Vågen på Nordenflychtsgatan 30 avvecklas. Förskolan har sin verksamhet i paviljonger där det tillfälliga bygglovets går ut. Barnen på förskolan erbjuds plats på andra förskolor inom stadsdelsnämndens område. Parallellt med att förskolor avvecklats i delområden där det funnits för många förskoleplatser planerar förvaltningen för nya förskolor i nybyggnadsområden på Kungsholmen.

Förvaltningen verkar för att ytor som står tomma i väntan på exploatering aktiveras, exempelvis genom tillfällig stadsodling eller möjliggörs för andra aktiviteter. Tydlig gränsdragning kring ansvar för skötseln mellan exploateringskontoret, trafikkontoret och stadsdelsförvaltningen är betydelsefullt för att obebyggda ytor i väntan på exploatering ska tas omhand och upplevas som trygga.

I stadsutveckling i Stadshagen, Kristineberg, på Essingeöarna och i kvarteret Tegelbruket på östra Kungsholmen bevakar förvaltningen nämndens behov. I samband med de planerade förtätningarna på Kungsholmen är det en utmaning av få tillräckligt stora och ändamålsenliga förskolegårdar samt att få tillräckligt med friyta med attraktiva och långsiktigt hållbara parker. Förvaltningen ser att frågor om grönkompensation är angelägna att driva då flera av de stadsutvecklingsprojekt som pågår innebär att parkmark exploateras. I utvecklingen av Stadshagen är frågor om trygghet och tillgänglighet särskilt viktiga att driva.

Förvaltningen samverkar med övriga stadsdelsförvaltningar i innerstaden samt äldreförvaltningen och socialförvaltningen i arbetet med att ta fram underlag till de stadsövergripande planerna för särskilda boenden för äldre och personer med funktionsnedsättning. Under fjärde kvartalet 2023 planeras inflytt i en ny servicebostad enligt LSS på Kungsholmen.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel avhysningar som kunnat avvärjas efter inkommet meddelande till förvaltningen från hyresvärderna	55 %	Tas fram av nämnd	Tertial
 Andel personer med bostadskontrakt enligt Bostad först som behåller kontraktet efter 12 månader	75 %	Tas fram av nämnd	År
 Antal barnfamiljer som beviljats en akutboendelösning på hotell/vandrarhem	5	Tas fram av nämnd	År
 Antal vräkningar som berör barn	0	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 3.3.1 Kungsholmsborna har ett hållbart boende.

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att ta krafttag mot och arbeta för stadens nollvision mot hemlöshet. Till grund ligger Stockholms stads program för att motverka

hemlöshet 2020-2025. Arbetet genomförs utifrån Agenda 2030, mål 5 om jämställdhet, mål 10 om ojämlika villkor samt mål 11 om hållbara städer och samhällen. Utifrån individens behov beviljas individuellt anpassade insats för att möjliggöra en hållbar lösning som långsiktigt leder till att brukaren kan klara av ett eget boende. Genom att analysera konsupplad statistik följer förvaltningen att boendeinsatser beviljas på lika villkor.

Förvaltningen ska utveckla arbetet med att vuxna och äldre i hemlöshet samt barnfamiljer (inklusive barnen) i osäkra boendeförhållanden erbjuds stöd. Att minska antalet hushåll i akut logi är ett utvecklingsområde. Det innebär att förvaltningen ska prioritera långsiktiga lösningar framför placeringar i akut logi och barnfamiljer ska inte placeras på hotell eller vandrarhem. Barnrättsperspektivet ska råda i ärenden som berör barn. Samverkan med SHIS, bostadsbolag och interna verksamheter är viktiga i det vräkningsförebyggande arbetet samt för att nå hållbara lösningar. Samverkan med interna och externa samverkanspartners ska stärkas.

Förvaltningen ska kartlägga hur insatsen behandlingsassistent kan utformas för att erbjuda individuellt anpassat stöd i förebyggande syfte men även riktat stöd till personer i osäkra boendeförhållanden. Socialtjänstens insatser ska bidra till att personer i hemlöshet kan hitta en väg tillbaka till eget fast boende samt stöd för att kunna behålla boendet över tid.

Tröskeln för egen bostad sänks för att fler ska ha möjlighet till en hållbar boendelösning. Insatserna bostad först samt försöks- och träningslägenhet skapar förutsättningar för detta.

Samhällsvägledningen erbjuder stöd tillnyanlända i form av bostadsvägledning för att möjliggöra för målgruppen att bli självständig och på egen hand kunna söka hållbara boendelösningar.

Förväntat resultat

Andelen barnfamiljer på vandrarhem/hotell minskar (jmf 2022).

Andel brukare som bor i akut logi minskar. (jmf 2022)

Samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet stärks.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen ska kartlägga hur samverkan kring det vräkningsförebyggande arbetet kan stärkas.	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänstavdelningen ska kartlägga hur insatsen behandlingsassistent kan utvecklas för att ge individuellt anpassat stöd kring hållbart boende.	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.3.2 Behov av samhällsservice och parkmiljöer uppmärksammas tidigt i samhällsplaneringen

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att i remissvar och deltagande i arbetsgrupper bevaka och verka för att invånarnas behov av specialbostäder, förskolor, äldreboenden och offentliga platser inom Kungsholmens stadsdelsområde tillgodoses.

Förväntat resultat

Invånarna har god tillgång till kommunal service samt parker och grönområden som är tillgängliga för alla

Det finns förskolor, bostäder med särskild service och äldreboenden i tillräcklig omfattning

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att vara en högt skattad arbetsgivare som erbjuder trygga anställningar med goda arbetsvillkor och god arbetsmiljö i en långsiktigt hållbar verksamhet. Genom att förvaltningens chefer lever stadens chefsprofil och har ett kommunikativt och tillgängligt ledarskap uppmuntras medarbetarna att aktivt bidra med engagemang, kunskap och kompetens.

God arbetsmiljö

Som ett led i att kontinuerligt förbättra arbetsmiljön för medarbetarna och kvaliteten i stadsdelens verksamheter har förvaltningen tagit fram en ny rutin för årlig uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Uppföljningen genomförs via en årlig enkät till samtliga enhetschefer/rektorer på Kungsholmens stadsdelsförvaltning. Vid brister i arbetsmiljön tas handlingsplaner fram på både enhets- och förvaltningsövergripande nivå. Samtliga steg i denna process samverkas och förankras med skyddsombud och övriga medarbetare. Förvaltningen sammanställer en övergripande rapport till nämnden som presenteras i samband med verksamhetsberättelsen i februari varje år. Arbetet med att implementera rutinen fortsätter.

Inom socialtjänstavdelningen och äldreomsorgsavdelningen fortsätter arbetet med handlingsplaner med fokus på arbetssituationen för biståndshandläggare och socialsekreterare. Även förskoleavdelningen arbetar vidare med handlingsplanen för förskollärare och barnskötare.

Ett arbete med att se över chefsstrukturerna kommer att inledas under året utifrån de riktlinjer som tas fram centralt i staden. Även andra organisatoriska frågor som till exempel behovet av ytterligare bemanningsteam och vikariepooler inom förskolan och äldreomsorgen ska utredas vidare.

Förvaltningens största utmaning ligger fortsatt i långtidssjukfrånvaron. Både det förebyggande arbetet och rehabiliteringsarbetet har stärkts. Bland annat genom ett förstärkt

och tydligare stöd från förvaltningen till chefer. Förutom utbildningar inom området fortsätter förvaltningens satsning på rehabiliteringsnätverk där chefer kan utbyta erfarenheter och få stöd.

Trygga anställningar

Majoriteten av de medarbetare som har en deltidsanställning inom förvaltningen arbetar inom äldreomsorgen. Därför finns där sedan länge ett pågående arbete med att öka andelen medarbetare med heltidsanställning eller med ökad sysselsättningsgrad. Förvaltningen fortsätter att regelbundet kartlägga och följa upp de medarbetare som ofrivilligt arbetar deltid. Andelen timavlönade medarbetare förväntas fortsätta minska under planperioden.

Kompetensförsörjning

Strategisk kompetensförsörjning är en prioriterad fråga inom förvaltningen. Under 2022 tog förvaltningen fram nya mallar för medarbetarsamtal för medarbetare och chefer som inkluderar nya lönekriterier och individuella utvecklingsplaner. Under året fortsätter implementeringen av mallarna och de individuella utvecklingsplanerna.

Förvaltningen fortsätter att inventera behovet av kompetensutvecklingsinsatser i syfte att utbilda chefer och medarbetare inom områden som bidrar till att nå förvaltningens mål. Se bilaga Kompetensförsörjningsplan 2023-2025.

Ledarskap

Som en fortsättning på föregående års ledarutvecklingsinsatser där stadens Chefsprofil implementerades, erbjuds förvaltningens chefer en fördjupande utvecklingsinsats i metoden *Lead Forward* under året.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Aktivt Medskapandeindex	83	83	År
 Andelen arbetade timmar av timavlönad personal i förhållande till samtliga arbetade timmar inom vård, omsorg och pedagogiska verksamheter	13 %	Tas fram av nämnd	År
 Sjukfrånvaro	9,5 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial
 Sjukfrånvaro dag 1-14	2,9 %	Tas fram av nämnd/styrelse	Tertial

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Förskolenämnden ska i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen ta fram en samlad strategi för kompetensförsörjningen inom förskolan i Stockholms stad	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.4.1 Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer och medarbetare har möjlighet att utvecklas utifrån verksamhetens behov och tillsammans skapar en hälsosam arbetsmiljö

Beskrivning

Förvaltningen når det förväntade resultatet genom att ha en väl fungerande arbetsmiljö där det systematiska arbetsmiljöarbetet är en naturlig del av verksamheten och sker i samverkan med de fackliga organisationerna. Chefer och medarbetare har en rimlig arbetsbelastning och kan rekommendera sin arbetsplats till andra. Förvaltningen utvecklar, behåller och attraherar medarbetare och chefer så att deras kompetens motsvarar det uppdrag som ska utföras. Chefer erbjuder ledarutvecklingsinsatser utifrån stadens chefsprofil och med fokus på tillitsbaserad styrning. Vidare arbetar chefer och medarbetare aktivt för att utveckla och prova nya arbetssätt. Andelen medarbetare som önskar öka sin sysselsättningsgrad följs upp kontinuerligt. Därmed arbetar förvaltningen på flera sätt enligt Agenda 2030 och mål 3, god hälsa och välbefinnande, mål 5, jämställdhet samt mål 8, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

Förväntat resultat

Förvaltningen är en attraktiv arbetsgivare där chefer känner till stadens kompetensförsörjningsprocess och rekryterar enligt metoden kompetensbaserad rekrytering
 Aktivt medskapande index (AMI) och Ledarskapsindex ökar

Förvaltningens medarbetare erbjuder trygga anställningar och medarbetare med ofrivillig deltidsanställning erbjuds ökad sysselsättningsgrad eller heltid när detta är möjligt utifrån verksamhetens behov

Frisknärvaron och personalrörligheten ligger på en sund nivå

Verksamheterna har en god arbetsmiljö som är fri från diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier samt repressalier

Hot, våld och otillåten påverkan förebyggs och chefer och medarbetare som drabbas får stöd

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
Andel medarbetare inom förskolan som kan rekommendera sin arbetsplats	73 %		År
Andel medarbetare inom socialtjänsten som kan rekommendera sin arbetsplats	72 %		År
Andel medarbetare inom äldreomsorgen som kan rekommendera sin arbetsplats	72 %		År
Andel medarbetare som vet var de ska vända sig om hen upplever sig utsatt för diskriminering, kränkande särbehandling, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier	90 %		År
Ledarskapsindex	80		År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Chefer och medarbetare ska ha en individuell utvecklingsplan	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ser över möjligheten att stärka friskvårdsförmånerna i enlighet med stadens riktlinjer	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska undersöka hur arbetsbelastningen ser ut bland chefer och medarbetare	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska utbilda förvaltningens chefer i stadens kompetensförsörjningsprocess	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningen ska utifrån stadens ramverk inleda arbetet med att se över förvaltningens chefsstrukturer	2023-01-01	2023-12-31
Inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning genomförs arbetet för att uppnå en gemensam titulatur	2023-01-01	2023-12-31
Socialtjänstavdelningen fortsätter satsningen i aktivt medarbetarskap	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att ha en hög beredskap och god handlingsförmåga. Arbetet med kontinuitetshöjande åtgärder fortsätter under året, förvaltningen arbetar systematiskt med informationssäkerhet och upphandling sker i enlighet med stadens rutiner. En aktiv avtalsuppföljning säkerställer att varor och tjänster levereras i enlighet med avtal. Ett arbete pågår med att bygga upp ett systematiskt arbetssätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan.

Beredskapsarbete

Under verksamhetsåret kommer förvaltningen att fortsätta med det beredskapshöjande arbetet. Stadens säkerhetsprogram är vägledande för metod- och strategiarbete.

Förvaltningen har dragit lärdomar av hanteringen av pandemin och har under 2022 utvecklat organisationen, krisledningsplanen och arbetat med kontinuitetshandling.

Krisledningsövningar genomförs årligen. Målet med beredskapsarbetet är att nämndens verksamheter ska vara väl förberedda inför oväntade och oönskade händelser. Arbetet med kontinuitetshöjande åtgärder fortsätter och i likhet med övriga förvaltningar planerar förvaltningen för att stadens förskolor och boenden inom äldreomsorg och LSS har ett beredskapslager för att klara sju dagars grundläggande måltidsbehov. Prioriterade risker hanteras inom ramen för verksamhetsspecifika risk- och sårbarhetsanalyser. Förvaltningen ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning.

Under året fortsätter förvaltningen med planering av trygghetspunkter. En samverkansöverenskommelse med Västermalms församling finns för två av tre trygghetspunkter och en trygghetspunktsplan ska tas fram.

Inköp och avtal

Inköp av varor och tjänster följer riktlinjer och görs genom avrop från centralt, gemensamt eller lokalt genomförda upphandlingar. En strukturerad avtalsuppföljning säkerställer att varor och tjänster levereras i enlighet med avtalet och är en del i arbetet med att upptäcka

välfärdsbrott. När avtal för upphandlade välfärdsverksamheter löper ut tas ställning till om att genomföra en förnyad upphandling med eller utan egenregianbud eller att ta tillbaka driften i egen regi.

Under 2024 tas S:t Eriks äldreboende tillbaka i egen regi. Förvaltningen påbörjar arbetet med övertagandet med målet att verksamhetens kvalitet ska bevaras och förbättras.

Nämndens pågående och planerade upphandlingar framgår av bilaga.

Informationssäkerhet

Förvaltningen fortsätter att utveckla det systematiska informationssäkerhetsarbetet. Arbetet innefattar tre områden; organisatorisk säkerhet, IT-säkerhet och fysisk säkerhet.

Organisatorisk säkerhet omfattar bland annat att roller, ansvar och arbetsuppgifter är definierade av verksamheten. IT-säkerhet handlar om de tekniska åtgärder som ska vidtas som en följd av att viss information hanteras i en it- tjänst. Fysisk säkerhet omfattar de fysiska åtgärder som ska vidtas som en följd av att information behöver skyddas, till exempel begränsat tillträde till vissa byggnader eller säkerhetsskåp.

Under året kommer förvaltningen att fokusera på att utveckla den organisatoriska säkerheten samt skapa en lokal anvisning för informationssäkerhet utifrån de nya riktlinjerna för informationssäkerhet.

I väsentlighets- och riskanalysen presenteras hur arbetet följs upp och kontrolleras. I väsentlighets- och riskanalysen finns även kontroller kopplat till dataskyddförordningen och NIS-direktivet (the directive on security of network and information systems).

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel elektroniska inköp	50 %	Tas fram av nämnd/styrelse	År
 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	100 %	80 %	År

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Förskolenämnden ska, i samarbete med stadsdelsnämnderna och i samråd med kommunstyrelsen, planera för att stadens förskolor beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för samtliga förskolebarn och personal under flera dygn	2023-01-01	2023-12-31
 Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för fredstida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan	2023-01-01	2023-12-31
 Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning	2023-01-01	2023-12-31
 Servicenämnden ska under ledning av kommunstyrelsen och i samarbete med förskolenämnden, socialnämnden, utbildningsnämnden, äldre- och stadsdelsnämnderna utreda och påbörja etablering av ett centralt omsättningslager för vissa livsmedel och vissa förbrukningsvaror i syfte att höja stadens beredskapsförmåga	2023-01-01	2023-12-31

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Socialnämnden, äldrenämnden och stadsdelsnämnderna ska i samråd med kommunstyrelsen planera för att stadens boenden inom äldreomsorg och LSS beredskapslagrar i egen regi för att klara ett grundläggande måltidsbehov för brukare och personal under minst sju dygn	2023-01-01	2023-12-31
 Stadsdelsnämnderna ska etablera en permanent beredskap och organisation för iordningsställande av trygghetspunkter inom sitt geografiska område	2023-01-01	2023-06-30

Nämndmål: 3.5.1 Stadsdelsnämndens verksamheter har en hög beredskap och god handlingsförmåga

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom strategisk planering, genomförande och uppföljning av beredskapsarbetet i form av risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder. Under första delen av året ska de åtgärder som framkommer och prioriterats i risk-och sårbarhetsanalyserna implementeras och under senare delen av året ska uppföljning ske. Arbetet med risk-och sårbarhetsanalyser och kontinuitetshöjande åtgärder bidrar till mål 11, hållbara samhällen i Agenda 2030 genom att bygga upp en robusthet och stärka förmågan att hantera samhällsviktig verksamhet vid en allvarlig händelse.

Organisationen för trygghetspunkter ska säkerställas under året. En trygghetspunktsplan och plan för bemanning tas fram under året. Förvaltningen har regelbundna möten med Västermalms församling och samverkan sker inom POSOM. Krisstödjarna fyller en viktig funktion för att ge invånare psykosocialt stöd vid allvarliga händelser. Utbildning och övning sker regelbundet. Krisledningsövningar genomförs regelbundet för att upprätthålla en god handlingsförmåga.

Förvaltningen genomför en aktiv avtalsuppföljning vilket främjar en sund konkurrens mellan seriösa företag. Inom förvaltningen pågår ett arbete med att bygga upp ett systematiskt arbetssätt mot välfärdsbrott och otillåten påverkan. Det handlar om att öka kunskapen och medvetenheten för att kunna förebygga, upptäcka och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Arbetet bidrar till mål 16, fredliga och inkluderande samhällen genom att arbeta systematiskt mot mutor och korruption.

Förvaltningen bedriver ett strukturerat och systematiskt informationssäkerhetsarbete. Under året ska en lokal anvisning tas fram och förvaltningen ska arbeta för att förtydliga roller och ansvar i organisationen. För att upprätthålla kunskapen kring informationssäkerhet ska medarbetare genomgå de obligatoriska utbildningarna i dataskydd och informationssäkerhet.

Förväntat resultat

Beredskapen är hög och förmågan att hantera kärnuppdragen under påfrestning stärks
Krisledningsorganisationen är uppdaterad och samverkan sker inom POSOM
Trygghetspunkterna är kända av invånarna och kan ge information i händelse av kris

Avtalsuppföljning säkerställer en god kvalitet
Kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan ökar
Kraven på skydd av information är säkerställd

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska ta fram en lokal anvisning för informationssäkerhet som ska beskriva hur de övergripande reglerna för informationssäkerhetsarbetet tillämpas (organisation, mandat och resurser, vem som ansvarar för att ta fram lokala styrdokument, hur arbetet följs upp med mera).	2023-01-01	2023-12-31
Förvaltningens samtliga medarbetare ska genomgå de obligatoriska utbildningarna för dataskydd och informationssäkerhet.	2023-01-01	2023-10-31
Samtliga enheter inom förskola, socialtjänst och äldreomsorg ska höja kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Genomgång av dialogmaterial sker på APT.	2023-01-01	2023-06-30
Samtliga enheter ska genomföra kontinuitetshöjande- och riskreducerande åtgärder utifrån RSA 2022. Åtgärder kopplat till risk för strömbortfall prioriteras.	2023-01-01	2023-07-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta strukturerat och systematiskt med trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder. Förvaltningen har aktuella lägesbilder gällande otrygga platser och händelser i stadsdelsområdet. Arbetet sker i samverkan med både externa och interna samverkansaktörer och detta arbete utgör underlag för lokala åtgärder i enlighet med samverkansöverenskommelsen med polisen. Under 2022 startades två nya områden för platssamverkan upp. Förvaltningen ser att arbetet med platssamverkan har lett till positiva förändringar i områdena och kommer fortsätta att utveckla detta arbete. Om signaler uppkommer att fler områden upplevs som otrygga av invånarna genomförs trygghetsvandring och dialog.

På Kungsholmen finns följande samverkansformer:

- Trygghets- och säkerhetsråd
- Trygghetsvandring
- Platssamverkan Hornsberg, Stadshagen och Fridhemsplan
- Samverkansöverenskommelse mellan stadsdelsförvaltningen och polisen
- Samverkan skola, grundskola respektive gymnasium, socialtjänst och polis (SSP)
- Operativ samverkansgrupp med representanter från stadsdelsförvaltningen (prevention, parkmiljöingenjör, förskola och lokalintendent) samt trafikkontor, polis och fastighetsägare SISAB
- Samverkansgrupper kring särskilt utsatta grupper med externa aktörer såsom Region Stockholm, polis och skola.

Förvaltningen arbetar också uppsökande och förebyggande genom fältförlagt arbete samt informations- och kunskapsspridning kring alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS). Förekomsten av våldsbejakande extremism är låg på Kungsholmen.

Förvaltningens arbete med kompetenshöjande insatser fortsätter. Se bilaga Lokal handlingsplan mot våldsbejakande extremism. Trygghetsarbetet innefattar också en innehållsrik fritid, våld i nära relationer och annat uppsökande arbete. Mer om detta finns i respektive mål under 1.1 och 1.3.

Trygga, välskötta och tillgängliga parker och grönområden

Upplevelsen av trygghet är en viktig förutsättning för att stadens invånare ska kunna leva ett allsidigt, jämlikt och jämställt liv och har även stor betydelse för hur människor i staden nyttjar parker och grönområden. God orienterbarhet och uppsikt över viktiga platser och stråk är positivt ur trygghetssynpunkt. För att bidra till ökad trygghet deltar förvaltningen i trafikkontorets arbete med ny och stärkt belysning i Sysslomansparken, Fredhällsparken och Kaplanstrappan.

Målpunkter och aktiviteter i parker ger positiva effekter då det drar till sig många människor och verksamheter som bidrar till mänsklig närvaro. I syfte att förbättra allmänhetens möjlighet till vistelse vid vattnet kommer underhållsbehov på gångvägar, planteringar och lekytor i de vattennära parkerna Kristinebergs strandpark, Hornsbergs strandpark och Luxparken ses över under året. Förvaltningen ansöker om särskilda medel för Stockholm vid vatten för att öka vistelsevärden vid Smedsuddsbadet genom att rusta upp en brygga, fylla på sand vid stranden och se över parkmöblemanget. Förvaltningen deltar även i trafikkontorets arbete med cykel- och gångprojektet längs Kungsholms strandstig och bevakar och värnar gröna värden.

Parker och miljöer som ger ett prydligt och omhändertaget intryck upplevs generellt som tryggare. Arbetet med upprustning av Polishusparken, som syftar till att skapa en mer hållbar och attraktiv parkmiljö med utgångspunkt i den historiska och nutida gestaltningen, fortsätter i enlighet med framtaget program. Bland annat kommer parkens nya offentliga konstverk invigas under hösten. Arbetet med upprustning av parkytorna runt Tekniska nämndhuset inleds under hösten i samarbete med fastighetskontoret och trafikkontoret.

För att effektivisera skräphanteringen i parkerna ses placering av skräpkorgar över kontinuerligt för att för att optimera insamling samt minska tönningsfrekvenser och transporter. När staden växer och fler använder parker som gröna vardagsrum behöver alla hjälpas åt för att hålla dem rena, snygga och trivsamma. Förvaltningen arbetar kontinuerligt med information och kommunikationsinsatser i samverkan med trafikkontoret för att exempelvis minska nedskräpning.

Indikator	Årsmål	KF:s årsmål år 2023	Periodicitet
 Andel stockholmare som upplever trygghet i den stadsdel där man bor	85 %	79 %	År
 Stockholmarens nöjdhet med renhållning och städning	73 %	73 %	År
 Stockholmarens nöjdhet med skötsel och städning av park och grönområden	73 %	73 %	År
 Stockholmarens nöjdhet med stadsmiljön	88 %	Tas fram av nämnd	År

Nämndmål: 3.6.1 Kungsholmens stadsdelsområde är en trygg plats genom förebyggande insatser

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom en strukturerad och systematisk samverkan vilket leder till att stadsdelsområdet upplevs som rent, tryggt och attraktivt. Arbetet sker utifrån Stockholms stads båda program för trygghet och säkerhet. Förvaltningen arbetar med, samt utvecklar, relevanta och adekvata insatser för att verka brottsförebyggande och trygghetsskapande. Åtgärderna förvaltningen genomför inkluderar ett barn-, jämställdhets-, jämlikhets- och tillgänglighetsperspektiv. Utifrån mål 5, jämställdhet, och mål 10, minskad ojämlikhet, och mål 16, fredliga och inkluderande samhällen, i Agenda 2030 är det trygghetsskapande arbetet prioriterat i stadsdelen.

Förvaltningen arbetar med platssamverkan som planeras och genomförs i samverkan med polisen, företagarföreningar, församlingar och andra aktörer i civilsamhället, effektiv samordning för trygghet (EST) och Trygghets- och säkerhetsrådet. Förvaltningen identifierar otrygga platser genom analys av bland annat stadens trygghetsmätningar, månadsrapporter, medborgardialoger och inkomna synpunkter och avvikelser. Kungsholmsbor och besökare har möjlighet att enkelt inkomma med synpunkter och avvikelser och uppmuntras att göra detta. Förvaltningen anordnar också trygghetsvandringar för olika målgrupper.

Förvaltningen arbetar förebyggande och uppsökande genom bland annat fältförlagt socialt arbete och ett utvecklingsområde det uppsökande arbetet gällande spel om pengar. Förvaltningen kommer under året även öka sin kunskap om våldsbejakande extremism.

Förväntat resultat

Förvaltningens samverkan med civilsamhället, näringsidkare, regionen och polisen utvecklas. Förvaltningen skapar möjligheter och uppmuntrar kungsholmsborna och besökarna på Kungsholmen att tycka till om tryggheten i stadsdelsområdet. Parker och grönområden på Kungsholmen upplevs som trygga. Parker och grönområden utvecklas i dialog med invånare.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen utvecklar fältassistenternas kunskapsspridande och uppsökande arbete (bland annat gällande ANDTS)	2023-01-01	2023-12-31

KF:s mål för verksamhetsområdet: 3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Nämnden bidrar till kommunfullmäktiges mål genom att arbeta förebyggande mot diskriminering, värna mänskliga rättigheter och utveckla demokratiarbetet. Alla människor som kommer i kontakt med förvaltningens verksamheter ska bemötas med respekt. Service och tjänster håller en god kvalitet, synpunkter tas om hand och dialog och samverkan utvecklas.

Agenda 2030

Nämnden har en stor del av ansvaret för genomförandet av de 17 globala målen i Agenda 2030, genom att flera av nämndens grunduppdrag är direkt eller indirekt kopplade till de specifika målen i agendan. De beslut och insatser som nämnden ansvarar för utgår från individens lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsidentitet, ålder, ursprung, etnicitet, sexuell läggning eller funktionsnedsättning. Förvaltningen kommer att arbeta utifrån stadens nya program för mänskliga rättigheter och en övergripande handlingsplan mot rasism som ska tas fram.

Förvaltningen ska tillhandahålla service och tjänster som håller hög kvalitet, för så väl dagens som morgondagens invånare. För att öka takten för en hållbar utveckling behöver arbetssätt utformas som integrerar olika perspektiv och som ökar takten för en hållbar utveckling. Förvaltningen har tillsatt en organisationsöverskridande arbetsgrupp som ska följa upp verksamheternas arbete med kartläggning och analys och se vilka perspektiv förvaltningen behöver utveckla och vilka som behöver knytas an till arbetet med den bärande principen om att ingen ska lämnas utanför. Utvecklingsområden är miljö- och klimatpåverkan, arbeta för ökad social inkludering, minskad ojämlikhet och ökad jämställdhet.

Barns rättigheter

Förvaltningen arbetar aktivt med barns rättigheter genom att identifiera utvecklingsområden och att arbeta med dessa. I arbetet utgår förvaltningen ifrån FN:s barnkonvention, vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barns rättigheter, program för mänskliga rättigheter, stödmaterial för barnrättsperspektiv inom socialtjänsten och förskolans nationella styrdokument. Enheterna har även egna rutiner kring arbete med barn utifrån deras specifika verksamhet.

Läs mer under mål respektive verksamhetsmål.

Nationella minoriteters rättigheter

Förvaltningen ska säkerställa rätten till modersmålsstöd i förskolan och erbjuder äldreomsorg på olika minoritetsspråk. Inom Kungsholmens stadsdelsnämndsområde finns en fristående förskola med svensk-finsk profil. Det finns också möjlighet till finskspråkig förskoleverksamhet på en av de kommunala förskolorna.

Inom äldreomsorgen uppmärksammas nationella minoriteters högtider som ett sätt att öka medvetenheten och synliggöra språk och kultur. Baltzars träfflokal har sökt kontakt med de olika intresseföreningarna och har i dagsläget etablerad kontakt med tornedalingarnas intresseförening.

Rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Alla nämndens verksamheter ska beakta ett funktionshinderperspektiv genom att till exempel anpassa kommunikation och information utifrån funktionsbehov. Förvaltningens arbete inom detta område sker utifrån Program för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2018-2023. Målsättningen är att främja ett inkluderande och tillgängligt stadsdelsområde. Stadsmiljön planeras utifrån ett tillgänglighetsperspektiv i ett tidigt skede och tillgänglighetsförbättringar i utemiljön görs löpande på parkmark.

Hur verksamheterna arbetar beskrivs under respektive mål för verksamhetsområdet.

Jämställdhet

Arbetet med jämställdhetsintegrering fortsätter. Förvaltningen arbetar för att jämställdhetsperspektivet ska vara synligt i hela styrkedjan genom att jämställdhetsarbetet beskrivs och följs upp under respektive mål samt genom individbaserad statistik. Ett fortsatt utvecklingsområde är analysen av resultatet, både könskonsekvensanalys och jämställdhetsanalys. Analyserna behövs för att kunna identifiera åtgärder och arbeta systematiskt med förbättringsarbete. I relevanta beslutsunderlag till nämnden ska jämställdhetsanalyser finnas.

Som arbetsgivare arbetar förvaltningen aktivt med att minska otrygga anställningsformer, motarbeta osakliga löneskillnader och sexuella trakasserier.

Kungsholmens parker fortsätter att utvecklas med höga upplevelsevärden utifrån ett jämställdhetsperspektiv och med särskild hänsyn till behoven hos barn, äldre och personer med funktionsnedsättningar. Hur verksamheterna arbetar med jämställdhet beskrivs under respektive mål för verksamhetsområdet.

Hbtqi-personers rättigheter

Enheten för prevention- och familjebehandling är hbtqi-diplomerad och har en fritidsgård som är riktad mot målgruppen. Även parklekar och öppna förskolor är hbtqi-diplomerade. Förvaltningen uppmuntrar flera verksamheter att genomgå stadens diplomering.

Ren miljö

Rätten till en trygg, ren, hälsosam och hållbar miljö är sedan oktober 2021 en mänsklig rättighet. Hur förvaltningen arbetar med detta beskrivs främst under mål 2. Under året ska förvaltningen arbeta utifrån den metod som kommunstyrelsen ska ta fram i samarbete med miljö- och hälsoskyddsnämnden. Detta för att få stöd i arbetet med miljö- och klimatkonsekvensanalys i tjänsteutlåtanden.

Lokalt demokratiarbete

Förvaltningen ska påbörja arbetet med att uppdatera det lokala utvecklingsprogrammet. Målet är att stärka möjligheten till stadsutveckling, öka den sociala och ekologiska hållbarheten i stadsdelsnämndsområdet samt det demokratiska inflytandet över områdets långsiktiga utveckling. Arbetet med lokal utvecklingsplan har betydelse för att skapa en hållbar utveckling lokalt men har även bäring på målen i Agenda 2030.

Förvaltningen tar emot internationella besök till verksamheterna i syfte att utbyta kunskap om metoder och arbetsätt. Samverkan och omvärldsbevakning är viktiga delar i kvalitetsutvecklingen. Med stöd av EU-medel deltar förskolan i en förstudie om social hållbarhet och lek i samarbete med universitets- och högskolerådet och kommunala förskolor på Island. Målsättningen är att det ska bli ett samarbetsprojekt och erfarenhetsutbyte över längre tid som ska bidra till pedagogisk utveckling för både Kungsholmens förskolor och förskolorna på Island.

Delaktighet, inkludering och dialog med de verksamheterna är till för, invånare, nämndens

råd, förenings- och näringsliv är viktiga och bidrar till kvalitetsutvecklingen. Dialogen sker genom bland annat resultat- och medborgardialoger, trygghetsvandringar, via olika sociala kanaler, medborgarförslag och nämndens sammanträden. Synpunkter som kommer in från verksamheterna och allmänheten är viktiga verktyg för att få kunskap om behov och för att öka möjlighet till delaktighet.

På kommande och pågående projekt i parkerna använder förvaltningen webbplattformen Stockholm växer, stadsdelsförvaltningens Facebooksida, lokaltidning, byggskyltar på plats och permanent parkskyltning.

Förvaltningen kommer att följa kommunstyrelsens arbete med utveckling av arbetssätt kring medborgarbudget och kommer under året att ta fram förslag kring hur man lokalt kan applicera arbetet med medborgarbudeget inom nämndens olika verksamhetsområden.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
 Kommunstyrelsen ska i samarbete med stadsdelsnämnderna, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden inleda arbete för att uppdatera de lokala utvecklingsprogrammen	2023-01-01	2023-12-31

Nämndmål: 3.7.1 Kungsholmens stadsdelsområde är jämställt, öppet och demokratiskt

Beskrivning

Nämnden når det förväntade resultatet genom att arbeta för att verksamheterna lever upp till mänskliga rättigheter och är fria från diskriminering. Som beskrivs under respektive verksamhetsmål arbetar nämndens verksamheter med de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 genom att vidareutveckla arbetet med jämställdhet, jämlikhet, nationella minoriteter, funktionshinderperspektivet och barnrättsperspektivet.

För att arbeta systematisk med de mänskliga rättigheterna och Agenda 2030 har förvaltningen tillsatt en organisationsöverskridande arbetsgrupp som ska följa upp verksamheternas arbete med kartläggning och analys och se vilka perspektiv förvaltningen behöver utveckla och vilka som behöver knytas an till arbetet med den bärande principen om att ingen ska lämnas utanför.

Arbetet med att nå klimat- och miljömålen sker systematiskt inom alla verksamheter, tryggheten i stadsdelsområden utvecklas i samverkan och beredskapen inom verksamheterna stärks. Arbetet med hållbarhetsmålen ger förvaltningen möjlighet att knyta an arbetet med den uppdatering av det lokala utvecklingsprogrammet som ska inledas under året.

Delaktighet, inkludering och dialog med de verksamheterna är till för som invånare, nämndens råd, förenings- och näringsliv är viktigt. Dialogen bidrar till kvalitetsutveckling. Förvaltningen uppmuntrar till att verksamheterna utvecklar resultat- och medborgardialoger och är aktiva i olika sociala kanaler. Förvaltningen initierar trygghetsvandringar där det finns behov och välkomnar invånarens synpunkter och medborgarförslag.

Förväntat resultat

Jämställdhetsanalys finns i relevanta beslutsunderlag till nämnden
Barnkonsekvensanalys finns i relevanta beslutsunderlag till nämnden
Funktionshinderperspektivet finns med i relevanta beslutsunderlag till nämnden
Nämndens råd är aktiva
Det strategiska arbetet med Agenda 2030 utvecklas
Synpunkter tas om hand och bidrar till kvalitetsutveckling

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum
Förvaltningen ska tillsammans med Norrmalms stadsdelsförvaltning utveckla arbetet kring rådet för funktionshinderfrågor med fokus på strategiska frågor kopplade till tillgänglighet och delaktighet	2023-01-01	2023-12-31

Redovisning av ekonomi

Nämndens ekonomiska förutsättningar

Kommunfullmäktiges förslag till driftsbudget för stadsdelsnämnden 2023 är netto 1 329,3 mnkr. Jämfört med ursprunglig budget 2022 innebär det en ökning med 51,3 mnkr (4%). Jämfört med justerad budget 2022 inklusive väntade prestationsförändringar för år 2023 är det en ökning med 47,3 mnkr (3,7%). Flera av nämndens verksamheter är budgeterade efter prestationer.

I nettobudgeten finns två kommunövergripande verksamheter, hörselbarnskolan och habilitering för barn med funktionsvariationer.

Kommunfullmäktige tilldelar ekonomiska medel till stadsdelsnämnderna enligt ett fördelningssystem, där resurserna i huvudsak fördelas efter stadsdelsområdenas befolknings- och socioekonomiska struktur samt genom schablonersättning per prestation. Det innebär att nämnden får resurser i relation till förväntat behov och inte utifrån faktiska kostnader. Nämnden kan därför behöva omfördela resurser mellan olika verksamheter utifrån de lokala förutsättningar som råder.

Budgeten inom verksamhetsområden äldreomsorg, stöd och service till personer med funktionsnedsättning samt individ och familj tilldelas myndighets-/beställarsidan som vid beslut om insatser köper beslutad insats av utförarna som kan vara antingen förvaltningens egna (interna) utförare alternativt andra förvaltningar samt privata (externa).

Det ekonomiska läget för budget 2023 förutsätter budgethållningsåtgärder inom framförallt ekonomiskt bistånd för att nå en budget i balans. Budgethållningsåtgärderna ska kontinuerligt följas för att säkerställa väntad effekt.

Investeringsbudgeten för 2023 är 15,8 mnkr varav 1,9 mnkr är till maskiner och inventarier och 13,9 mnkr till stadsmiljöverksamhet. Detta är en minskning med 2,5 mnkr jämfört med föregående år.

Nedan följer en sammanställning av omfördelad budget 2023 per verksamhetsområde, justerad budget 2022 samt prognos efter resultatdispositioner för november 2022. Därefter

redovisas budget per verksamhetsområde. Varje område inleds med en budgettabell för hela verksamhetsområdet. Därefter redovisas kort olika delverksamheter samt relevanta nyckeltal.

Prestationsbudgeterade verksamheter

I stadens resursfördelningssystem finns olika former av medelstilleddning. För förskoleverksamhet tilldelas nämnden medel i form av schablonbelopp per inskrivet barn. Motsvarande gäller för personer med funktionsnedsättning avseende boende, daglig verksamhet, korttidshem och korttidstillsyn. Prestationsbudgetering bygger på inskrivningstal under året. Därför erhåller nämnden sin slutliga budget för året först i slutet av år 2023. Bedömningen är att budgeten kommer att justeras ner vid årets slut, framför allt på grund av färre antal barn i förskolan än vad som utgör grunden för tilldelad budget.

Budget 2023 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Nämnd- och förvaltningsadministration	49,8	0,0	49,8	45,7	43,7
Individ- och familjeomsorg	103,0	-9,7	93,3	89,0	84,0
varav barn och ungdom	49,4	-0,5	48,9	47,6	45,4
varav vuxna/missbruk	22,6	-1,6	21,0	19,0	18,5
varav socialpsykiatri	25,9	-3,7	22,2	21,4	18,8
varav nyanlända	5,1	-3,9	1,2	1,0	1,3
Stadsmiljö, inkl avskrivningar & räntor	35,7	0,0	35,7	31,6	31,6
Förskoleverksamhet	290,5	-24,0	266,5	252,3	252,3
Äldreomsorg	904,9	-286,1	618,8	587,6	564,4
Stöd- och service till personer med funktionsnedsättning	251,7	-29,2	222,5	217,1	212,6
Verksamhet för barn, kultur och fritid	12,3	-1,0	11,3	10,6	10,6
Arbetsmarknadsåtgärder	5,1	-1,9	3,2	3,8	3,8
Ekonomiskt bistånd	22,0	-0,8	21,2	22,7	28,2
varav handläggning	6,8	0,0	6,8	6,6	9,6
Övrig verksamhet	7,0	0,0	7,0	7,0	0,0
Total drift	1 682,0	-352,7	1 329,3	1 267,4	1 231,2
<i>varav omslutningsförändringar</i>	<i>310,0</i>	<i>-310,0</i>	<i>0</i>		
	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Inventarier och maskiner	1,9	0,0	1,9	4,9	4,9
Stadsmiljöverksamhet	13,9	0,0	13,9	18,0	18,0
Klimat- och trygghetsinvesteringar			0	1,3	1,3
Totalt investeringar	15,8	0,0	15,8	24,2	24,2

*Justerad budget 2022

Nämnd och förvaltningsadministration

Budget 2023 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Nämnd och förvaltningsadministration	49,8	0,0	49,8	45,7	43,7
Summa Nämnd och förvaltningsadm	49,8	0,0	49,8	45,7	43,7
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>		

*Justerad budget 2022

Nettobudgeten för nämnd- och förvaltningsadministration uppgår till 49,8 mnkr.

Tilldelad budget innehåller inte några särskilda resurser för att täcka kostnader för nämnd, ledning och administrativt stöd. Det innebär att medel tas från respektive verksamhetsområde för att finansiera dessa verksamheter.

I nämnd- och förvaltningsadministration ingår kostnader för nämnd, registratur, direktör samt stödfunktioner till verksamheterna såsom IT, ekonomi, HR, lokal, reception, upphandling, kvalitetsfrågor, trygghets- och säkerhetsfrågor samt intern service.

I budgeten för nämnd och förvaltningsadministration ingår för år 2023 även kostnader av engångskaraktär som hör samman med flytten av myndighetsverksamheterna och förvaltningsadministrationen till Tekniska nämndhuset i slutet av året.

I nämnd- och förvaltningsadministration ingår dessutom förvaltningsgemensamma kostnader såsom IT-kostnader för centrala system, vissa lokalkostnader, övergripande personalomkostnader bland annat facklig tid. Med de förvaltningsgemensamma kostnaderna borträknade motsvarar administrationen 2,8 procent av nämndens totala budget.

Individ och familjeomsorg

Budget 2023 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Barn och ungdom	49,4	-0,5	48,9	47,6	45,4
Vuxen	22,6	-1,6	21,0	19,0	18,5
Socialpsykiatri	25,9	-3,7	22,2	21,4	18,8
Nyanlända	5,1	-3,9	1,2	1,0	1,3
Summa	103,0	-9,7	93,3	89,0	84,0
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>8,4</i>	<i>-8,4</i>	<i>0,0</i>		

*Justerad budget 2022

Verksamhetsområdet individ- och familjeomsorg innefattar tre delar: barn och ungdom, vuxna och socialpsykiatri. Även flyktingverksamhet redovisas här. Nettobudgeten uppgår totalt till 93,3 mnkr vilket är en ökning med 4,3 mnkr (4,8%) jämfört med 2022. En omfördelning av medel har skett inom verksamhetsområdet och medel är tillförda från verksamhet barn, kultur och fritid.

Barn och ungdom

Nettobudgeten för verksamhetsområdet barn- och ungdomsinsatser uppgår till 48,9 mnkr

vilket är en ökning med 1,3 mnkr (2,7%) jämfört med 2022.

Stadsdelsnämnden har ett särskilt ansvar för barns uppväxtvillkor och för skydd och stöd till barn och ungdomar i utsatta livssituationer. Verksamheten omfattar såväl preventiva som avhjälpanse insatser.

Nyckeltal - Insatser - antal/ platser	Planering 2023	Utfall	Nov 2022	Snitt tom Nov 2022	Planering 2022
Barn och unga					
§12-hem	0,5		0,0	0,0	0,5
HVB	2,0		2,0	2,1	2,0
Stödboende	3,0		6,4	4,1	2,0
Familjehem	10,8		9,0	8,4	11,0
Jourhem	3,0		1,0	3,2	4,5
Skyddat boende	0,5		2,0	0,5	0,5

Vuxen

Nettobudgeten för verksamhetsområdet vuxen uppgår till 21,0 mnkr vilket är en ökning med 2,0 mnkr (10,5%) jämfört med 2022.

Budgeten omfattar stöd till vuxna med beroendeproblematik samt personer som utsatts för våld i nära relationer. Verksamheten omfattar även stöd till personer med komplexa vårdbehov, samsjuklighet och psykisk sjukdom.

Nyckeltal - Insatser - antal/ platser	Planering 2023	Utfall	Nov 2022	Snitt tom Nov 2022	Planering 2022
Vuxna					
§12 LVM	0,5		0,0	0,0	0,8
Behandlingshem (HVB)	1,0		3,2	1,0	0,5
Stödboende	6,0		6,4	6,1	8,0
Skyddat boende	0,5		0,0	0,6	0,5
Härbärg	2,8		1,4	2,7	4,0

Socialpsykiatri

Nettobudgeten för verksamhetsområdet socialpsykiatri uppgår till 22,2 mnkr, vilket är en ökning med 0,8 mnkr (3,7%) jämfört med 2022. Kommunfullmäktige fastställer ersättningarna inom kundvalssystemet. Ersättningen till utförarna 2023 inom socialpsykiatrin ökar med ca 1% procent jämfört med 2022.

Nyckeltal - Insatser - antal/ platser	Planering 2023	Utfall	Nov 2022	Snitt tom Nov 2022	Planering 2022
Socialpsykiatri					
Gruppboende	5		3	5	5
Stödboende	10		8	8	8
HVB	6		7	6	6

Nyanlända

Nettobudgeten för verksamhetsområdet nyanlända uppgår till 1,2 mnkr, vilket är en ökning med 0,2 mnkr (20%). Kostnaderna för placeringar beräknas täckas av schablonersättningarna från Migrationsverket, kostnaderna för handläggning täcks delvis av generalschablon. För år 2023 beräknas 10 ensamkommande barn vara placerade att jämföras med 11 barn i november 2022.

Nyckeltal - Insatser - antal/ platser	Planering 2023	Utfall Nov 2022	Snitt tom Nov 2022	Planering 2022
EKB - Ensamkommande barn				
Totalt antal personer	10	9	11	12

Stadsmiljö

Budget 2023 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Drift	17,6	0,0	17,6	15,9	15,9
Avskrivningar	17,4	0,0	17,4	15,1	15,1
Internräntor	0,7	0,0	0,7	0,6	0,6
Summa	35,7	0,0	35,7	31,6	31,6
varav omslutningsförändring			0		

*Justerad budget 2022

Nettobudgeten för stadsmiljöverksamhet inklusive avskrivningar och internränta uppgår till 35,7 mnkr, vilket är en ökning med 4,1 mnkr (13,0%) jämfört med justerad budget 2022. Beräknade avskrivningar och internräntor om 18,1 mnkr ingår i driftbudgeten. Budgeten ska finansiera kostnader för skötsel och underhåll, vinterväghållning samt renhållning av parker, naturområden, strandbad och parkvägar. Från och med budgetåret 2023 ingår medel avseende kostnader för arbete med olagliga boplatser, tidigare kunde förvaltningen söka budgetjustering för detta i samband med tertialrapport 2.

Karlbergskanalens strandpromenad som under de senaste åren har en allvarlig stabilitetsproblematik kommer innebära extraordinära kostnader flera år framöver avseende såväl drift men framförallt investeringar. Driftkostnaderna uppskattas till ca 0,3 mnkr årligen för dagliga mätningar för att kontrollera grundvattennivåer och eventuella jordrörelser samt säkerhetsåtgärder i form av larm och bevakning tills att stabiliserande åtgärder kan vidtas om ca tre år. Gällande investeringsdelen se under rubriken investeringar.

Verksamheten stadsmiljö finns organisatoriskt inom Norrmalms stadsdelsförvaltning som hanterar denna verksamhet för Kungsholmens, Norrmalms och Östermalms stadsdelsnämnder.

Förskoleverksamhet

Budget 2023 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Förskoleverksamhet	290,5	-24,0	266,5	252,3	252,3

Budget 2023 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Summa	290,5	-24,0	266,5	252,3	252,3
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>2,0</i>	<i>-2,0</i>	<i>0</i>		

*Justerad budget 2022

Nettobudgeten för förskoleverksamheten uppgår till 266,5 mnkr, vilket är en ökning mot justerad budget 2022 om 12,2 mnkr (4,8%). Budgeten baseras på antalet inskrivna barn vid avläsningen 31 mars 2022. Slutlig justering av budget 2023 kommer att göras utifrån månadsvisa prestationsavläsningar och regleras i december 2023. Bedömningen är att budgeten kommer att justeras ner med ca 19 mnkr vid årets slut på grund av färre antal inskrivna barn i förskolan än vad som utgör grunden för 2023 års tilldelade budget.

Förskoleschablonen har höjts med 5,9 % jämfört med 2022. I förskoleschablonen ingår kompensation för personalomkostnadspåslag samt kompensation för höjt friskvårdsbidrag. Pengen per barn i förskola utgår med 82% av schablonen, vilket är oförändrat jämfört med föregående år. Förskolepengen ska finansiera alla kostnader förutom lokalkostnader samt förvaltnings- och verksamhetsövergripande administration. I budgeten för förskola är medel avsatta till barn i behov av särskilt stöd.

Stadsdelsnämnden ansvarar för totalt 26 förskolor fördelat på fyra förskoleenheter. I verksamhetsområdet ingår också insatser till barn i behov av särskilt stöd och öppen förskola. År 2022 var det genomsnittliga antalet barn inskrivna i de kommunala förskolorna 1 582 (utfall jan-nov). För år 2023 beräknas genomsnittligt antal inskrivna barn uppgå till cirka 1 512 barn.

Nyckeltal - Antal	Planering 2023	Utfall Nov 2022	Snitt tom Nov 2022	Planering 2022
Små barn	773	935	798	810
Stora barn	739	590	784	767
Summa	1 512	1 525	1 582	1 577

Äldreomsorg

Budget 2023 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Äldreomsorg	904,9	-286,1	618,8	587,6	564,4
Summa	904,9	-286,1	618,8	587,6	564,4
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>269,0</i>	<i>-269,0</i>	<i>0,0</i>		

*Justerad budget 2022

Nettobudgeten för verksamhetsområdet äldreomsorg uppgår till 618,8 mnkr vilket är en ökning med 31,2 mnkr (5,3%) jämfört med justerad budget för 2022.

Enligt beslut i kommunfullmäktige är ersättningarna 2023 uppräknade med 1,9 procent för vård- och omsorgsboenden, 1,1 procent för hemtjänst samt 1,2 procent för servicehus.

Äldreomsorgen ger insatser till personer 65 år och äldre utifrån beslut om bistånd.

Verksamheten erbjuder även förebyggande insatser i form av en öppen mötesplats för äldre, äldrekuratorer, dietist, anhörigkonsulent, stöd genom sjuksköterska sakkunnig inom demens samt via insatsen tryggt mottagande i hemmet.

Nyckeltal - Antal personer/platser	Planering 2023	Utfall	Nov 2022	Snitt tom Nov 2022	Planering 2022
Äldreomsorg beställarperspektiv					
Vård- och omsorgsplatser	437		431	416	421
Servicehus	69		68	65	67
Dagverksamhet	60		47	56	60
Hemtjänst	926		908	897	924
Snitt timmar	35,4		35,4	35,3	33,7
% utförandegrad	86%		85%	85%	89%

Stöd och service till personer med funktionsnedsättning

Budget 2023 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	251,7	-29,2	222,5	217,1	212,6
Summa	251,7	-29,2	222,5	217,1	212,6
varav omslutningsförändring	28,0	-28,0	0		

*Justerad budget 2022

Nettobudgeten för verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppgår till 222,5 mnkr vilket är en ökning 5,4 mnkr (2,5%) jämfört med justerad budget för år 2022.

Verksamheten omfattar insatser för personer med funktionsnedsättning i åldern 0-64 år.

Den tilldelade budgetramen består primärt av en preliminär tilldelning av schablonersättningar för nivåbestämda LSS-beslut samt ett fast anslag om 43,7 mnkr som ökat med 4,2 mnkr (10,6%) jämfört med föregående år. Den slutliga tilldelningen av schablonersättningar kommer att fastställas under hösten 2023 baserat på antal aktuella insatser och nivåer i slutet av augusti. Antalet insatser enligt LSS har ökat under en längre tid.

Ersättningarna inom LSS utförarverksamheterna är uppräknade med 1,16 procent.

I budget för 2023 ingår budgethållningsåtgärder främst i form av fortsatt kontinuerlig översyn av användandet av fasta anslaget samt i form av omförhandlingar av placeringar utanför ramavtalet (LOV). Verksamheten har i november 2022 ca 4 insatser utanför ramavtalet till ett pris som överstiger LOV-priset, att jämföra med ca 11 insatser samma period år 2021.

Nyckeltal - Antal personer/platser	Planering 2023	Utfall	Nov 2022	Snitt tom Nov 2022	Planering 2022
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning					
Vuxenboende SoL	10		10	10	7

Nyckeltal - Antal personer/platser	Planering 2023	Utfall	Nov 2022	Snitt tom Nov 2022	Planering 2022
Hemtjänst SoL	79		75	77	89
Vuxenboende LSS	99		99	98	98
Barnboende LSS	1		1	2	2
Daglig verksamhet LSS	157		158	152	157
Kostnader för resor tkr/månad	650		520	815	1 000

Verksamhet för barn, kultur och fritid

Budget 2023 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Barn, kultur och fritid	12,3	-1,0	11,3	10,6	10,6
Summa	12,3	-1,0	11,3	10,6	10,6
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>1,0</i>	<i>-1,0</i>	<i>0,0</i>		

*Justerad budget 2022

Nettobudgeten för verksamhetsområdet barn, kultur- och fritidsverksamhet uppgår till 11,3 mnkr, vilket är en ökning 0,7 mnkr (6,6%) jämfört med 2022. Budgeten för föreningsbidrag är liksom föregående år 0,5 mnkr.

Här budgeteras framförallt fritidsverksamhet, parklekar, kultur- och föreningsverksamhet, konsumentvägledning, nationaldagsfirandet samt kolloverksamhet.

Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder

Budget 2023 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Ekonomiskt bistånd utbet	15,2	-0,8	14,4	16,1	18,6
Ekonomiskt bistånd handläggning	6,8		6,8	6,6	9,6
Arbetsmarknadsåtgärder	5,1	-1,9	3,2	3,8	3,8
Summa	27,1	-2,7	24,4	26,5	32,0
<i>varav omslutningsförändring</i>	<i>1,6</i>	<i>-1,6</i>	<i>0,0</i>		

*Justerad budget 2022

Ekonomiskt bistånd

Nettobudgeten för ekonomiskt bistånd uppgår till 21,2 mnkr inklusive kostnader för handläggning, vilket är en minskning med 1,5 mnkr (-6,6%) jämfört med 2022.

Ursprunglig budget för ekonomiskt bistånd ger utrymme för ca 110 bidragshushåll med ett genomsnittligt medelbidrag om 11 500 kr. Under januari till oktober 2022 fick i snitt 151 hushåll bidrag.

Uppdraget inom ekonomiskt bistånd är att arbeta för att personer som ansöker om ekonomiskt bistånd får bästa möjliga information, stöd och hjälp för att bli självförsörjande. Under tiden prövas rätten till ekonomiskt bistånd.

I budgeten ingår budgethållningsåtgärder.

Verksamheten ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsåtgärder finns organisatoriskt inom Östermalms stadsdelsförvaltning som hanterar denna verksamhet också för Kungsholmens och Norrmalms stadsdelsnämnder.

Nyckeltal - Antal / kr	Planering 2023	Utfall Okt 2022	Snitt tom Okt 2022	Planering 2022
Antal hushåll	110	141	151	146
Medelbidrag Kungsholmen (kr)	11 500	10 196	10 911	10 000
Medelbidrag Stadens snitt (kr)	11 100	10 224	10 209	10 000
Utbet bistånd per månad (tkr)	1 267	1 438	1 649	1 458

Arbetsmarknadsåtgärder

Nettobudgeten uppgår totalt till 3,2 mnkr vilket är en minskning med 0,6 mnkr (-15,8%) jämfört med 2022. Förvaltningens insatser inom arbetsmarknad är OSA, Stockholmsjobb och feriearbetare.

Anslaget för arbetsmarknadsåtgärder ska täcka kostnaderna för feriejobb för ungdomar, offentligt skyddat arbete (OSA) samt kommunala visstidsanställningar (arbetsträning/arbetsprövning).

Ursprunglig budget för feriearbeten 2022 medger kostnader för sammanlagt ca 150 feriearbetande ungdomar.

Nyckeltal	Planering 2023	Prognos tom Dec 2022	Snitt tom Nov 2022	Planering 2022
Antal feriearbetare	150	210	203	140
Antal OSA-platser	9	10	10	10

Övrig verksamhet

Budget 2023 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Övrig verksamhet	7,0		7,0	7,0	0,0
Summa	7,0	0,0	7,0	7,0	0,0
<i>varav omslutningsförändring</i>			0		

*Justerad budget 2022

För att förebygga osäkerheter kopplade till kostnadsutveckling inom några av nämndens olika verksamhetsområden, påverkan av konjunktur under året samt oförutsedda händelser avsätts en reserv om totalt 7,0 mnkr.

Investeringar

En investering är, enligt stadens anvisningar, en anskaffning av en anläggningstillgång med ett värde över ett basbelopp och ett bestående värde i tre år eller mera. Driftbudgeten belastas sedan, i sedvanlig ordning som vid alla investeringar, med kapitalkostnader under anläggningstillgångens beräknade livslängd.

Budget 2023 (mnkr)	Kostnader	Intäkter	VP 2023 Netto	VP 2022* Netto	Prognos Nov 2022
Stadsmiljöverksamhet	13,9		13,9	18,0	18,0
Inventarier och maskiner	1,9		1,9	4,9	4,9
Klimatinvesteringar & trygghetsinvesteringar				1,3	1,3
Summa	15,8	0,0	15,8	24,2	24,2
<i>varav omslutningsförändring</i>			0,0		

*Justerad budget 2022

De sammanlagda investeringarna för år 2023 uppgår till 15,8 mnkr.

Maskiner och inventarier

Förvaltningen har tilldelats en budget för investeringar av maskiner och inventarier om 1,9 mnkr.

Parkinvesteringar

Stadsdelsnämnden har i budget 2023 tilldelats 13,9 mnkr för investeringar och reinvesteringar i parker och grönområden. Dessa medel fördelas på följande objekt:

Mnkr	Budget 2023	Beskrivning
Centrala medel		
Polishusparken	5,0	Genomförande av upprustning etapp 2
Luxparken	0,5	Reinvesteringsprogram
Vängåvans lekplats	1,5	Program för upprustning
Kungsholms strand vid Tekniska nämndhuset	0,6	Start av genomförande av upprustning
Nycklade medel		
Karlbergskanalen strandpromenad	1,7	Utredning av stabilitet, programarbete
Rålambshovsparken	1,3	Ny klätterlek parkleken, garantiskötsel Snurran och Regnparken
Kronobergsparken	1,0	Upprustning släntrutsch och kringområde.
Smedsuddbadet	0,3	Brygga, strand och möblering
Kristinebergs strandpark	0,7	Ny Gångväg, renovering släntrutsch.
Fredhäll och Marieberg	0,1	Oförutsedda utgifter, trappor, murar, lekplatser, träd, stränder, bad
Västra och östra Kungsholmen	0,8	Oförutsedda utgifter, trappor, murar, lekplatser, träd, stränder, bad.
Lilla och Stora Essingen	0,4	Oförutsedda utgifter, trappor, murar, lekplatser, stränder, bad.
Totalt	13,9	

Karlbergskanalen

Förvaltningen ser allvarligt på de stabilitetsproblem som föreligger längs delar av Karlbergskanalens strandpromenad, men ser också ett stort problem kring finansieringen. De

höga utredningskostnaderna medför att andra angelägna upprustningar inom stadsdelsområdet måste prioriteras ner och framförallt kommer de förväntade genomförandekostnaderna inte att rymmas i den ordinarie budgeten. Genomförandekostnaderna per år överstiger förvaltningens totala investeringsbudget.

Förvaltningen ser en möjlighet att kunna genomföra projektet i sin helhet inom mandatperioden, förutsatt att medel utöver ordinarie budgetram kan erhållas. Förvaltningen ser också att det kan vara ett utmärkt projekt inom ramen för budgetsatsningen ”Stockholm vid vattnet”, men eftersom nuvarande anvisningar för att erhålla medel inom denna satsning inte stämmer helt med behoven i projektet är det osäkert om ansökan godkänns. Förvaltningen har också ansökt om medel för klimatinvestering för att kunna arbeta fram ta fram förslag och åtgärder för erosionssäkring av de platser längs kanalen där man enligt stadens skyfallsmodell kan vänta sig stora flöden i händelse av extremt regn. Då stabilitetsproblem redan finns riskerar läget att försämrats ytterligare vid stora vattenflöden.

Resultatenheter

I samband med verksamhetsplanen ska nämnden ange vilka enheter som ska vara resultatenheter. Resultatenheter ska föra över hela sitt resultat, både över- och underskott, till följande år som uppkommer till följd av enhetens eget handlande, med maximalt 5 procent av enhetens bruttobudget för året. Resultatenheterna får ha ett överskott om maximalt 10 procent av enhetens bruttobudget. En förutsättning är att resultatenheten uppfyllt sina åtaganden.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anmäler nedanstående resultatenheter 2023.

Inom förskoleverksamheten har en omorganisation genomförts vilket innebär att en av de fem resultatenheterna fördelats ut på de övriga fyra resultatenheterna. Orsaken till omorganisationen är ett minskat antal inskrivna barn. Minskningen från fem till fyra resultatenheter skapar en större flexibilitet för att parera det minskade barnantalet tills att barnantalet enligt Swecos prognoser börjar öka igen om ett antal år.

Inom äldreomsorgen har det tillkommit en resultatenhet, Serafens vård- och omsorgsboende.

Förskoleverksamhet

- Kungsholmen södra förskoleenhet
- S:t Görans förskoleenhet
- Hornsbergs förskoleenhet
- Marieberg och Essinge förskoleenhet

Äldreomsorg

- Pilträdet servicehus
- Fridhemmets servicehus
- Alströmerhemmets vård- och omsorgsboende
- Serafens vård- och omsorgsboende

Individ- och familjeomsorg/Socialpsykiatri

- Socialpsykiatri utförare

Omsorg om funktionshindrade

- Kungsholmens dagliga verksamhet
- Kungsholmens service- och gruppboväder

Budgetjusteringar

Budgetjusteringar	Mnkr
Biologisk mångfald drift	0,7
Delsumma drift	0,7
Klimatinvestering stadsmiljö	0,3
Klimatinvestering elcyklar	0,3
Klimatinvestering LED belysning förskola och gruppboväder	0,6
Biologiskt mångfald investering	0,5
Stockholm vid vattnet	1,1
Maskiner och inventarier	2,0
Delsumma investeringar	4,8
Summa budgetjusteringar	5,5

Förvaltningen föreslår nämnden att begära budgetjusteringar om totalt 5,5 mnkr enligt redovisning i bilaga 3. Nedan följer en kort beskrivning av respektive budgetjustering som nämnden föreslås begära.

Biologisk mångfald, drift (0,7 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att begära medel för friställning av ek och tall i prioriterade stråk för Fredhäll, Kristineberg och Stora Essingens naturmarker (0,7).

Klimatinvesteringar, investering (1,2 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att begära Klimatinvesteringsmedel om 1,2 mnkr för elcyklar i hemtjänsten (0,3), installation av LED-belysning inom två förskolor och två gruppboväder (0,6) samt erosionssäkring vid skyfall för minskad risk för ras och skred (0,3).

Biologisk mångfald, investering (0,5 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att begära medel för Biologisk mångfald för träd- och buskplanteringar, nya brynmiljöer och död ved på Smedsudden (0,5).

Stockholm vid vatten, investering (1,1 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att begära medel för Stockholm vid vatten om 1,1 mnkr, fördelat på ökade vistelsevärden vid Fredhällsbadet (0,2), ökade vistelsevärden vid Smedsuddsbadet (0,3) samt Karlbergskanalens strandpromenad - ökade vistelsevärden, tillgänglighet och säkerhet (0,6).

Maskiner och inventarier, investering (2,0 mnkr)

Förvaltningen föreslår nämnden att begära övriga investeringsmedel för möbler och inventarier för flytt av förvaltningskontor.

Ombudgetering

Stadsdelsförvaltningen avser att i verksamhetsberättelsen 2022 begära ombudgetering om 0,3 mnkr, avsedda för Polishusparken. Ombudgeteringen avser kostnader för framtagande av offentligt konstverk som förvaltningen beställt av Kulturförvaltningen. Kungsholmens stadsdelsförvaltning och Kulturförvaltningen har i projektets start kommit överens om en betalplan och att konstverk ska vara på plats i parken augusti 2023. I samband med bokslut har Kulturförvaltningen meddelat att den summa som i samband med T2 har fakturerats stadsdelsförvaltningen ej har arbetats upp på grund av försening och därför ej helt kan belasta 2022. Större del av kostnaden kommer därmed att belasta 2023-års budget istället. För att kunna slutföra framtagande av konstverket är det därmed nödvändigt att investeringsmedel kan ombudgeteras.

Omslutningsförändringar

I kommunfullmäktiges budget har endast kostnader och intäkter för nämndens egen verksamhet tilldelats. Vid försäljning av verksamhet till andra stadsdelar och kommuner ökar nämnden sin omslutning på kostnads- och intäktssidan. Dessutom återsöker nämnden ersättning för kostnader avseende ensamkommande flyktingbarn, hyresintäkter, LASS-intäkter från försäkringskassan samt genom tilldelning av externa projektmedel bland annat. Detta är inte beaktat i kommunfullmäktiges budgetram utan tas upp i verksamhetsplanen och redovisas till kommunstyrelsen. Nettot av omslutningsförändringarna är alltid noll. Nämndens kostnader och intäkter beräknas öka med 310 mnkr enligt nedanstående tabell.

Ökade kostnader/intäkter för (mnkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Nämnd- och förvaltningsadministration			0,0
Individ- och familjeomsorg	8,4	-8,4	0,0
varav Barn och ungdom	0,0	0,0	0,0
varav Vuxen	0,8	-0,8	0,0
varav Socialpsykiatri	3,7	-3,7	0,0
varav Nyanlända	3,9	-3,9	0,0
Stadsmiljöverksamhet	0,0	0,0	0,0
Förskola	2,0	-2,0	0,0
Äldreomsorg	269,0	-269,0	0,0
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning	28,0	-28,0	0,0
Verksamhet för barn, kultur och fritid	1,0	-1,0	0,0
Arbetsmarknadsåtgärder	1,4	-1,4	0,0
Ekonomiskt bistånd	0,2	-0,2	0,0
Summa	310,0	-310,0	0,0

Systematiskt kvalitetsarbete

Stadens system för integrerad ledning och styrning (ILS) stödjer nämndens verksamheter att ha ett tydligt fokus på resultat för invånarna. Under respektive mål i verksamhetsplanen beskrivs hur förvaltningens arbetar för att uppnå mål och önskade resultat, hur resurser används effektivt och hur medarbetare är delaktiga och bidrar aktivt i utvecklingen. I verksamhetsplanen beskrivs flera exempel på *en aktiv och målstyrd dialog*, som är ett av kvalitetsprogrammets fokusområden. Dialog sker dels i form av systematisk dialog inför exempelvis parkupprutning men också prioriterat till exempel genom att aktivt inkludera barns delaktighet och perspektiv.

Innovation

För att möta flera av de kommande samhällsutmaningarna och ha fokus på brukarnas behov krävs ett systematiskt, effektivt och innovativt arbete. Förvaltningen har en stödjande kultur där innovation och nytänkande är en central del i kvalitetsutvecklingen. Förvaltningens chefer har ett särskilt ansvar för att skapa en struktur och systematik för att fånga upp idéer samt en kultur som uppmuntrar idéer, vågar testa och vågar lära av arbete som inte går som planerat. Under året kommer verksamhetsavdelningarna att ta fram utmaningar utifrån de utvecklingsbehov som finns. Därefter kommer utmaningarna att prövas i förvaltningens innovationsprocess som bygger på modellen design thinking. Som stöd i arbetet med innovation finns förvaltningens innovationsgrupp.

Digitalisering

Förvaltningen ska tillhandahålla service och tjänster av god kvalitet. Digitalisering är ett sätt att utveckla kvaliteten, men den ökade digitaliseringen ställer också krav på tillgänglighet till tekniska lösningar, medarbetares kompetens och ökat krav på informationssäkerhet.

Den ökade användningen av digitala lösningar bidrar till att mängden information ökar vilket ställer höga krav på informationshanteringen då vi behöver veta vilken information vi har, var den finns, vad den innehåller och hur den hanteras säkert och tryggt. Informationssäkerheten är viktig, det vill säga att rätt person har tillgång till rätt information vid rätt tillfälle. Digitaliseringen behöver drivas med en god riskhantering.

Under året ska en lokal anvisning för informationssäkerhet tas fram. En viktig del i anvisningen är olika roller, det vill säga att informationsägarskapet och ansvaret för informationssäkerhetsarbetet är tydligt definierat och att det är en prioriterad ledningsfråga.

Hantering av synpunkter och klagomål

Medborgares, brukares, föräldrars och anhörigas synpunkter är en viktig del i förvaltningens utvecklingsarbete och bidrar till att våra verksamheter håller en god kvalitet. Hanteringen sker enligt förvaltningens rutin för synpunkter och klagomål. En central del i hanteringen av inkomna synpunkter och klagomål är helhetsperspektivet, där analyser av olika incidenter- och avvikelserapportering och andra typer av uppföljningar bidrar. Dialog och återkoppling av hanteringen med den som har lämnat synpunkten är viktig för att skapa förståelse för de åtgärder och eventuella beslut som fattats.

Genom stadens Tyck till-app kan medborgare lämna synpunkter på eventuella brister och åtgärder i stadsmiljön.

Internkontroll och incidentrapportering

Arbetet med internkontroll för att förhindra allvarliga fel och brister och säkra en effektiv förvaltning är en central del i kvalitetsarbetet i arbetet med ständiga förbättringar.

För att säkerställa en god kvalitet och att arbeta med förbättringar är det väsentligt att avvikelser och incidenter hanteras och åtgärdas säkert och skyndsamt. Förvaltningen har rutiner och olika system för att hantera olika typer av incidenter. Det handlar bland annat om:

- avvikelser enligt socialtjänstlagen,
- rapportering av lex Sarah,
- risk för vårdskada enligt hälso- och sjukvårdslagen (lex Maria),
- rapportering av incidenter avseende människa, miljö och egendom,
- rapportering av personuppgiftsincidenter, samt
- rapportering av incidenter kopplade till NIS-direktivet

Kunskap, rutiner, rapportering och hantering av incidenter följs upp löpande under året.

Staden har visselblåsarfunktion som hanterar visselblåsaralarm. Funktionen är en intern rapporteringskanal för verksamma i staden. Anställda, praktikanter och inhyrd personal kan rapportera missförhållanden som man har fått kännedom om i ett arbetsrelaterat sammanhang och som det finns ett allmänintresse av att det kommer fram. Till exempel korruption, jäv, missbruk av allmänna medel eller missförhållanden som berör offentlig upphandling.

Under våren ska samtliga enheter inom förskola, socialtjänst och äldreomsorg ska höja kunskapen kring att upptäcka, förebygga och agera på välfärdsbrott och otillåten påverkan. Genomgång av dialogmaterial sker på APT. Dialogmaterialet innehåller information om visselblåsarfunktionen och hur anställda kan rapportera missförhållanden.

Övrigt

Kompetensutvecklingssatsning

Kompetensutvecklingssatsningen syftar till att långsiktigt höja utbildningsnivån i stadens verksamheter, höja kvaliteten och säkra kompetensförsörjningen.

Pengar kan sökas för kompetensutveckling som genomförs som en del i förvaltningens verksamhet. Pengarna ska inte ersätta ordinarie eller redan planerad kompetensutveckling.

Inom äldreomsorgen ansöks om medel för språk, demens och psykisk ohälsa. Socialtjänsten ansöker om medel för kognition. Se bilagor.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn

Ann-Christine Hansson

Datum

2023-01-17